TAN
Milliyet bu adı alıyor

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT.

TAN
Milliyetin yeni adıdır

FİATI 5 KURUŞTUR. 9 uncu sene No. 3195 PAZAR 30 K. EVVEL 1934 Tel: { Müdür : 24318. Yazı işleri müdürü : 24319 İdare ve Matbaa : 24310.

Yugoslavya'da Yeni gidiş

Gün geçtikçe anlaşılıyor ki, Yugoslavya'da Yevtiç kabinesinin iş başına geçmesi, salt bir bakanlar değişmesi değil, bu dost ülkenin iç politikasında da büyük değişme anlamı (mana) olan bir oluştur (hadise). Bu anlamı iyi öğrenmek için kuruluşundan beri Yugoslavya'nın iç politikasında hangi yollardan yüründüğünü anmak (hatırlamak) gerektir.

Yugoslavya genelsavaştan sonra uluslararası bengisine (hayat) Sırp, Hırvat ve Sloven kırallığı adile karışmıştı. Adından da anlaşılacağı üzre, ülke sınırları içinde, kökleri İslav, din ve kültürü bir birinden ayrı bir takım uluslar yaşıyordu. Sırplar eski Sırp kırallığının Sırpları idi. Bir yüz yıldan beri da başma buyurukluklarını kazanmışlardı. Hırvatlar, Slovenler ise, eski Avusturya, Macaristan İmparatorluğunun sınırları içinde yaşamışlardı,yeni uluş (devlet) kurulur kurulmaz anlaşamamazlıklar belirdi. Sırplar, Hırvatlar ve Slovenler kırallığı bir federasiyon mu, yoksa Belgrad'dan çevrilen bir uluş mu olacaktı? Kırallığın kuruluşu gününde başlıyan bir çekişme 1929 yılına kadar sürdü. 1929 yılında Kıral Aleksandr işleri kendi eline aldı. Kurultayı dağıttı. Ulusal ayrılıklara dayanan fırkaları kaldırdı. Uluşun adını bile Yugoslavya'ya değiştirdi. Aleksandr'ın bunları yapmaktaki yüksek düşüncesi açıktır. Amaç, (hedef) Yugoslavya içindeki bütün ulusları bir Yugoslav ülküsü üzerinde toplıyarak yeni bir düzen yaratmaktı. Ancak Yugoslav Kıralı uğraştıkça bu yolda yürümek istemiyenlerin karşılıkları da arttı. Bu karşılığın ne kadar pek olduğu, sonunda Aleksandr'ın buna kurban gitmesile de anlaşılır. Yugoslav Kıralına çok yakın olanlar, ölmezden bir kaç ay önce, 1929 yılından beri yürüdüğü yoldan ayrılarak ulusal bir kabine yapmayı düşündüğünü söylemektedirler. Ve M. Yevtiç büyük Kırala en yakın bir adam olduğundan bunu en iyi bilenler arasında idi. Gerçek Aleksandr'ın ölüm yası bütün Yugoslavları dayanılmaz bir acı içinde birleştirdi. Kendisile birlikte yürüyenler de, kendisine karşı gelenler de büyük yurtseverin ölüsü önünde saygı ile iğildiler.

Ulusal bir kabine yapmak çağı gelmişti. Ancak Marsilya ağır suçunun ortaya attığı sorak bir sona vardırılmadıkça bunu başarmak düşünülemezdi.

İşte Marsilya oluşu bir sona bağlandığı çağda Uzunoviç kabinesinin iş başından çekilmesininin niçini budur. Uzunoviç, Marinkoviç ve Yevtiç'e karşı gelen adamlar, yıllardan beri ülkeyi çeviren ulusal Yugoslav fırkasındandırlar. Bütün bakanları bu fırka içinden olmıyan bir kabineye yardım etmek istemiyorlar.

Yevtiç kabinesi hiç bir fırkaya dayanmıyor. Başbakanın kendisi kurultay üyesi bile değildir. Bunun içindir ki herkesin bildiği anlamda bir ulusal birlik kabinesi sayılamaz. Bugün Yugoslavya'da böyle bir kabine yapılamaz da. Çünkü kurulmuş belli başlı fırkalar yoktur. Ulusal birlik, içine bütün fırkalardan birer ikişer bakan alan bir kabinedir. Yugoslavya'da ancak bir ulusal Yugoslav fırkası vardır ki bu da yıllardan beri eski düzenle ülkeyi çevirmekte idi. Yeni durumda bu fırkanın anlamı kalmamıştır. Ve dağılması gerektir.

Yevtiç kabinesinin iş başına geçmesi Yugoslavya'da daha geniş bir çevrime doğru atılmış bir adımdır. İlk adımda Hırvat önderi Maçek'in tomruktan salıverilmesi de yürünmek istenilen yolu ve varılmak istenilen amacı gösterir. Yevtiç kabinesi yıllardan beri ayrı yaşıyan ve birbirine gücenik olan Yugoslav ulusları arasında bir barışın başlangıcıdır. Yeni kabinenin bu iyi yolda yürüyerek Yugoslavları amaçlarına kavuşturması biz Türklerin de can dileğidir.

A. Şükrü ESMER

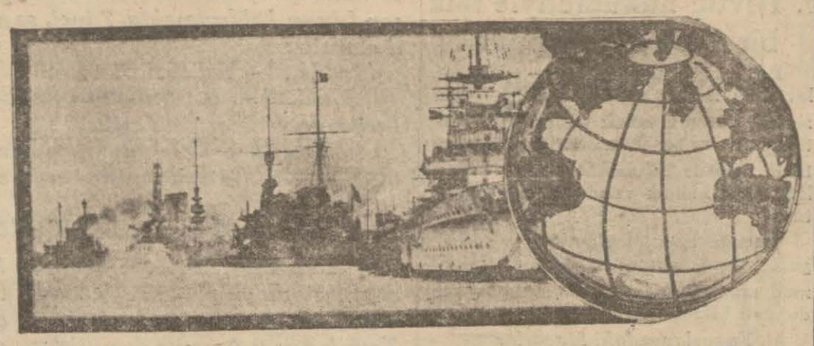

Deniz işleri de anlaşılamadı

1935 de ki deniz konferansı da suya düşüyor gibi

Japonya inşaat proğramlarının tek taraflı ilânını istihdaf eden İngiliz teklifini reddetti

LONDRA, 29 (A.A.) — Havas bildiriyor:

Amiral Yamamoto, Tokyodan son kez aldığı talimatı resmen deniz dairesine bildirmiştir.

Dün veda öğle yemeğinden sonra âmiral Standley ile âmiral Yamamoto bu talimat hakkında uzun uzadıya görüşmüşlerdir.

Amerika mahafilinin intibaı, Japon vaziyetinde değişiklik olmadığı ve Tokyo hükûmetinin önceden müsavat verilmedikçe inşaat programını bildirmiyeceği merkezindedir.

Amerikan murahhas heyeti bugün Londradan hareket edecek ve Japonyanın Vaşington muahedesini bozduğu hakkındaki notasından geç vakit resmen malûmat alınacaktır. Nota metninde Amerika heyeti murahhasasının hareketine telmih edileceği ve tam metnin ancak Bay Norman Davisle arkadaşları Ingiliz sularından çıktıktan sonra bildirileceği anlaşılmaktadır.

Bay Craigie, Bay Norman Davisi ziyaret ederek kendisine Ingiliz - Japon görüşmeleri hakkında malûmat verecektir.

LONDRA, 29 (A.A.) — Japon âmiralı Yamamoto Ingiliz amiralı Standley ile yarım saat görüşmüştür.

Amiral Yamamoto Tokyodan aldığı yeni talimatın menfi olduğunu söylemiştir.

1935 konferansı kalıyor mı?

LONDRA, 29 (A.A.) — Bay Craigie, dün Bay Norman Davisi ziyaret

(Devamı 6 ıncı sahifede)

"Bulgaristan tethişçilerle dolu!,,

Makedonya komitesi ilk fırsatta faaliyete geçebilir

Belgrattan bir Atina gazetesine yazılan çok şayanı dikkat bir mektup

Balkanlarda Vaziyet nasıl?

Bulgar Başvekili ile kralın arası açık

Atinada çıkan Eleftron Vima gazetesi, Makedonya dahili ihtilâl komitesinin hâlâ yaşamakta olduğuna dair olarak aaşğıdaki Belgrad mektubunu neşretmetkedir:

Belgradda çıkan Politika gazetesinin Sofya muhabiri, Makedonya dahili ihtilâl komitesi aleyhine hükûmetin aldığı tetbirler hakkında yazdığı bir makalede, alınan bütün bu tetbirlere rağmen komitenin hakikatte infisah etmediği fakat şimdilik faaliyetini durdurduğu şüphesini göstermektedir. Muhabir ayni zamanda diyor ki: Yugoslav Kralı Aleksandr'ın katli üzerine Bulgar polisi, katilin bağlı olduğu Makedonya dahili ihtilâl komitesi azaası hakkında tetkikat ve taharriyata koyulmuştur. Bugün ise, o zaman tevkif olunarak emniyet meselesi dolayısile hususî karargâhlarda toplanan

Bay Georgieff

bu komite azalarının bir kısmı serbest bırakılmış ve köylerine dönmüşlerdir. Bulgar resmî mahafili bu serbest bırakmayı şu suretle izah etmektedir: Yapılan tahkikat bu Makedonyalılar aleyhine hiç bir emare meydana çıkarmamış olduğu gibi komite tarafından öldürülen adamların aileleri de bunlar aleyhine hiç bir müracaatta bulunmamışlardır.

Diğer taraftan şunu da nazarı dikkate almak lâzım geliyor ki alınan tetbirler bizzat komite aleyhine değil, fakat cinayet ve katil işlerinde methaldar olmak itibariyle bu komite azaları aleyhine olarak alınmıştır.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Bay Baldvin Diktatörlüklerin Aleyhinde söyliyor

B. Baldvin

LONDRA, 29.A.A. — Yeni sene münasebetile yaptığı bir beyanatta M. Baldvin, millî hükûmetin 1934 teki eserinden bahsettikten sonra meşrutiyetçilik ile ihtilâlci sosyalizm arasında ufukta

(Devamı 5 inci sahifede)

Zinoviyef ve Kamenef kurşuna Dizildiler mi?

ATINA, 29 (Gece Telefonla) — Londra telsizi, Varşovadaki Ingiliz gazete muhabirlerinin Zinoviyef ile Kamenefin dün sabah kurşuna dizildikleri haberini vermiştir.

MİLLİYET: Gazetemiz makineye verilinceye kadar bu haebri teyit edecek hiç bir malûmat gelmemiştir.

Bayram Pazara...

ANKARA, 29 (Telefonla) — Diyanet işleri reisi bayramın 6 ikincikânun pazar gününe rastladığını ilân etmektedir.

Öz Türkçe sözlük İçin kelimeler

Şimdiye kadar 200 kelime tetkik edildi

Türkçe, Osmanlıca ve Fransızca kolları teşkil edildi

ANKARA, 29. (Telefonla) — Dil cemiyetine bağlı olmak üzere bir " lügat hazırlama kolu,, teşkil edilmiştir :

Ulus gazetesinde her gün toplanmakta olan bu kolda Bay Falih Rıfkı Atay, Bay Necmeddin Sadık, Bay Ali Muzaffer, Bay Fuat Köprülü, Bay Dr. Saim Ali, Bay Naim Anat, Bay Naim Hazım, Bay Fazıl Ahmet çalışmaktadırlar. Lügat kolu Türkçe, Osmanlıca, Fransızca kolları olmak üzere üçe ayrılmıştır.

Türkçe kolu : Derg'de basılmamış fişlerle Türkçe kamuslardan en münasip karşılıkları.

(Devamı altıncı sahifede)

B. Tevfik Rüştü Aras

Önümüzdeki hafta Cenevreye giderken Atinaya da uğrayacak

Bay Tevfik Rüştü Aras

Dış işler Bakanı Bay Tevfik Rüştü Aras Milletler Cemiyeti toplantısında bulunmak üzere ikinci kânunun haftasında Cenevreye gidecek, fakat önce Atinaya uğrayacaktır. Tevfik Rüştü Aras geçen defa Atinaya uğrayışında yarıda kalmış olan ekalliyetler meselesi etrafındaki müzakereye devam edecektir. Yunan hükûmeti bu mesele etrafında hükûmetimize bazı teklîflerde bulunmuştu. Tevfik Rüştü Aras bu tekliflere karşı hükûmetimizin noktai nazarını Yunan hükûmetine anlatacaktır.

Bay Laval Fransa dış bakanı Romaya gidiyor

Fransız - İtalyan yakınlığından İngilizler de memnun

PARIS, 29 (A.A.) — Bay Lavalin Roma seyahati hakkında Entransijan gazetesi diyor ki:

Bay Laval

"Fransız dış işleri bakanının dileği ve Bay Mussolini tarafından gösterilen hüsnü niyet müsait bir netice ümit edilmesine ve Fransız diplomasisinin başkanı tarafından Romaya hareket tarihinin tesbitine imkân vermektedir.

Bazı malûmata göre Bay Laval gelecek hafta başlarında Romaya gidecektir.,,

LONDRA, 29 (A.A.) — Fransa ile Italya arasında anlaşma yolunda i-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Hav yapmıyan, ütü tutan, çok dayanan en iyi desenli ilk Türk Kumaşı

YÜNİŞ dir

Satış deposu : Yeni Postahane caddesi, Tayyare piyangosu karşısında Zeki Riza mağazası Telefon : 20485.

Fırkanın büyük kongresi

Dört yıllık tecrübelerden istifade edilecektir

Önümüzdeki baharda Türkiye yeni çalışma amaçlarına doğru hız alacak

B. Recep Peker'in söylevi

KUTAHYA, 29. A.A.-- Cumhuriyet Halk Fırkası genel kâtibi ve Kütahya saylavı Bay Recep Peker dün gece Kütahya Halk Fırkası tarafından verilen ziyafette aşağıdaki nutku söylemiştir :

Değerli arkadaşlarım, yurtdaşlarım, kentdaşlarım,

Bugün öğleden sonra saylavınız sıfatiyle Kütahyalılar ile fırka arkadaşlarımla ve fırka arkadaşım değer ve sevgisi ile kucakladığım Kütahyalı yurtdaşlarımla uzun boylu konuştuk. Bu konuşmayı şimdi Türkiyenin yeni rejimine temel olan ve yeni gidişimizde irade kuvvetini teşkil eden Cumhuriyet Halk fırkasının genel kâtibi sıfatiyle konuştuk.

Arkadaşlarım yakında fırkaca bir belediye seçimi imtihanı geçirdik .Bu imtihanda yüz akı ile çıktık. Bu seçimde Türkiye halkının üçte birini teşkil eden şehir ve kasabalı yurtdaşlar rey verdiler. Halkın reye iştirak nisbeti bizim devrimizde ve bundan evvelki devirde görülmemiş bir çokluk arzeder. Öte taraftan intihabçıların hepsi reylerini Cumuriyet halk fırkasının gösterdiği namzetler lehine kullandı.

Bay Recep Peker

Rey veren milyonlarca yurddaşın yalnız yüz kadarı yalnız fırka listelerinde yer almıyan Cumhuriyet Halk fırkasına mensup insanlara rey verdi. Bu netice bütün halkın fırka prensiplerini anlamada ve hükûmetin çalışmalarını takdir edüp beyenmede ileriye doğru mesafe aldığını gösterir. Bu fırka için öğünülecek ve ulus birliği bakımından güveni-

(Devamı 5 inci sahifede)

İnkılâb dersleri

Devrimler feragatla ve samimî inançla kazanılır

Bay Mahmut Esat geçmiş devirlerin hangi noktalarda sürçtüğünü anlattı

Inkilâp enstitüsü derslerine dün de devam edilmiştir.

Dünkü dersi saylav Bay Mahmut Esat vermiştir.

Bay Mahmut Esadın dersini aynen yazıyoruz:

"Arkadaşlarım,

"Geçen dersimizin sonunda Ispartaküs hareketini mütalea ediyorduk. Bunun programını, neler istediğini ve dövüştüğünü, kaybettiğini gördük.

Osmanlı oğulları tarihinde Bedrettini Simavî hakkında söylenen sözler gibi Romalı tarihçiler de Ispartaküs hakkında söylediler. Onu alelâde bir eşkiya, bir derbeder olarak tanıttılar.

Fransız ansiklopedisi ise Ispartaküs hakkında şöyle söyliyor:

Bu adam kendisini bilmez alelâde bir adam, bir serseri, bir zalim bir şaki değildi. Bu istediğini bilen halk için çalışan mahir bir kumandan, azim sahibi bir şef, merhametli bir hasım idi.

Lüzumsuz mezalimin önüne daima geçmek istedi. Esirlere lüzum olmadıkça ender olarak sertlik göstermiştir. Lâ Martin de Bedreddin için diyor ki: Bedreddini Simavî dünya tarihinde en âlim sayılacak bir adamdı.

Alelâde bir zalim, bir serserinin bu kadar büyük fikirler ileriye sürmesi imkânı yoktur. Tarih bunu gösteriyor.

Bay Mahmut Esat dersini veriyor

(Devamı 5 inci sahifede)

Öz Türkçe yazı örnekleri

YAŞAR BEŞMART?!

Aka GÜNDÜZ

Sevdiğim, saydığım tanışıklarla; az veya hiç bilişmediğim Ulusdaşlarımın çoğu, omuzumu avuçluyorlar, elimi kavrıyorlar, kardeşçe buyuruyorlar:

— Bana bir soyadı bul!

Eğer birkaç solukluk boş uzam varsa, hemen şunu anlatıyorum:

— Benim yiğit, aköz bir yükümdeşim var. Bir gün o da bunu bana dedi. Ben de ona dedim ki: bunu benden isteme; kendinden, bugünedek sürüp gelen yaşayışının acı, tatlı olgularından iste, onların içinde ara! Göreceksin ki benim bulacağımdan daha güzelini, daha kolay bukırsun.

— Benim kırk beş yıllık yaşayışımda ne olgu var ki didikleyim de bir soyadı, çıkarayım? şunu açık söyle, "seni atlatıyorum" deyiver!

Bu yiğit emekdaşın ıcığını cıcığını bildiğim için dedim ki:

— Incitme beni! ben seni atlatmıyorum. Söyle bana adın ne?

— Falan... ama ben onu da Türkleştireceğim. Ozadımı da bul.

— Buldum değil! sen buldun gitti!

— Ne ola ki?

— Yaşar Beşmart!

Birdenbire kavrayamadı. Anlattım:

— Genel savaşında sen topçu idin.

— Oyleydim.

— Çanakkale'de, topunun kaması yanındaydın.

— Oradaydım.

— Beş (13) mart günü tanyeri ağarırken Anlaşıklar'ın yılmazları yaylımateşe bulaştılar.

— Ne gündü o gün!

— Sen, batıyadak ateşettin. Oylesine ateşettin ki...

— Yalnız ben, değildim!

— Sus! öylesine ateşettiniz ki... batan Yılmazların, parçalanan çelikdaşlarının amiralları; parmak birliği edip, diş

(Lûtfen sahifeyi çeviriniz)

TARİHİ TEFRİKA: 43

İttihad ve Terakki!

(BAHAEDDİN ŞAKIR BEYİN BIRAKTIĞI VESİKALARA GÖRE)

Her hakkı mahfuzdur. *Yazan : A. C.*

Almanların Bağdat, Avusturyanın Balkan politikası, Rusların Boğazlar politikasını önleyordu

"Bize karşı büyük darbeyi vurdular!,, sözü ile Baron Marşalı Kânunuevvel 1911 de karşılamış Çarikoun teşebbüsü hakkında "büyük bir heyecan içinde,, izahat vermiş, Rusya tarafından istenilen şeylerin dairei şumulünü çizmiş ve bunların "Türk devletinin Rus himayesi altına girmesi demek olacağı,,nı söylemiş, Rusların İngilizlerle anlaştıktan sonra böyle bir teşebbüste bulunmuş olmaları lâzimgeleceğini ve nihayet böyle bir anlaşma varsa bunun itilâfi müselles tarafından Berline ve Viyanaya karşı vurulmuş bir darbe demek olacağını anlatmıştır. Alman sefiri Asım beyin bu sözlerini dinlemiş, o fikirlere tamamile iştirak etmekle beraber onlara karşı bir vaziyet almaktan çekinerek yalnız dinlemekle kanaat eylemiştir. Baron Marşal Boğazlar meselesine dair gönderdiği raporunda diyor ki:

"Türkiye Trablusgarbı ve Bingaziyi kaybetse bile gene muazzam bir devlet kalabilir. Halbuki Rus harp gemilerinin Boğazlardan serbest bir surette geçtikleri andan itibaren Osmanlı devletinin istiklâli tamamile suya düşmüş olur... Evvelce söylediğimi burada da tekrar ediyorum: Rus zırhlıları Boğaz içinden geçtikleri gün Rusya İstanbula hâkimdir. Padişah ondan sonra yavaş yavaş Buhara emirinin derecesine kadar sukut eder. Ecnebilerin menfaatlerini korumak için sefirlere artık hacet bile kalmaz, konsoloslar kâfi gelir. Türkiyenin Avrupa kıtasındaki arazisi Rusyanın keyfine bağlanır. Çünkü Türklerin askerî nakliyatı Rus donanmasının hâkim olduğu sulardan geçecek olursa,, Türk seferberliği de hiç hükmüne iner. Ruslar Boğazlara hâkim oldukları takdirde bundan Bağdat hattı da mutazarrır olur, çünkü o hattın başlangıcı Osmanlı Payıtahtının karşısında bulunuyor.,,

Görülüyor ki Almanların Bağdat hattı siyaseti ve Avusturyalıların Balkanlarda takip ettikleri politika Rusyanın Boğazlar hakkındaki emellerine nail olmasına bir dereceye kadar set çekiyordu. Arada yalnız bir İngiltere kalıyordu. Bunu da Türk siyasî ricali gerekse Alman ve Avusturya kendi aralarında hallediyorlardı. 1907 deki İngiliz - Rus mukavelesinde gizli bir madde mevcut olduğuna herkes kanat getiriyordu. İranın taksiminden başka Türkiyenin dahi nüfuz mıntakalarına taksiminden bahis olan gizli maddeye istinaden Rusyanın, Boğazlar meselesini Rusya lehine halletmek için mutlaka İngilizlerden müsaade almış olması lâzımgeleceğini kat'iyyen biliyor gibiydi. Alman sefiri Berlin hariciyesine gönderdiği raporunda gene diyordu ki:

"İngilterenin Basra körfezinden itibaren İrakın içeri taraflarına kadar o kadar büyük menfaat'eri vardır ki İngilizlerin bu havaliye sahip olmalarına mukabil Rusların Boğazlardan serbest bir surette gelip geçmeleri onlara pek ucuz görünür. Bağdat hattının Rus - İngiliz noktai nazarına göre en basit bir surettte halli de bundan ibarettir. Çünkü Rusya anahtarlardan birisini ve İngiltere de ikincisini eline geçirmiş olacaktır.,,

Alman sefirinin gönderdiği bu rapor üzerine Almanya hükûmeti mutlaka Türkiyenin zararına Ruslarla anlaşmaktan vazgeçmiş olacaktı ki sefire 3 Kânunuevvelde gönderdiği talimatta demişti ki: "Türkiyenin mutlaka kabul etmesi lâzımgelmeyen ve devletlerin muvafakatine muhtaç bulunan Rus teklifinden dolayı o kadar heyecana kapılmasını Alman hariciyesinin anlayamadığını Asım beye anlatınız. Ruslardan maksatları hakkında fazla izahat istemesini ve bu suretle Rusların daha ziyade açılmalarını temin eylemesini kendisine tavsiye ediniz... Ruslarm pek ziyade dikkat nazarını celbeden bu tavrı hareketlerine Almanyanın önayak olması için hiç bir münasebet yoktur.,,

Almanyanın Verdiği bu yeni karar üzerine İstanbulda yeniden bir İslâvlık ve Cermanlık mücadelesi bütün şiddetile baş göstermişti. Fakat Osmanlı devleti için yapılan bu mücadelede Osmanlı ricali başlıca rolleri oynamaları lâzımgelirken, seyirci kalıyorlardı. Çünkü onların elinde hiç bir kuvvet ve nüfuz yoktu. Olsa olsa arada sırada bir devletin Türkiyedeki menfaatlerini diğer devletin menfaatlerine karşı harekete getirmekten ibaret bir siyaset rolü oynanıveriyordu. Yoksa devlet herhangi tehlikeli bir mevkie düşmüş, biribirine zıt olan o muhtelif menfaatlerin biribirlerine çarpışmasından Osmanlı devleti için faydalı bir netice hasıl olması bekleniyordu.

Fakat, Umumuî harp esnasında ve harbi mtüeakip Avrupa devletleri tarafından neşredilen diplomasi ve siyasî raporlar tetkik edilecek olursa muhakkak olarak şu netice çıkıyordu ki Rusya ve İngiltere Suriye havalisini Fransaya vermek suretile Türkiyeyi taksime çalıştıkları halde Türkiyede iktisadî gayeler takip eden ve Bağdat hattına pürüzsüz bir şekilde sahip olmak isteyen Almanya ile Balkanlardaki devletlerin büyümesinden ve Rus nüfuzu altına geçerek büyük bir tehlike olmasından korkan Avusturya Türkiyenin tam olarak kalmasını, Türkiyenin güzel gözleri için değil, fakat kendi menfaatleri için kat'î ve ciddî bir surette istiyorlardı.

— *Bitmedi* —

---

birliğiyle parmak ısırdılar.

— Sonra öğrendik.

— Sus! beni dinle!

— Kulak kesildim.

— Türk yaylımateşi ha bitti, ha bitecek derken; gövdenin cindoruğunda bir şerapnel patladı.

— Gerçek. Ammada patladıydı haaa!

— Sen yuvarlandın. Sol küreğinden yaralanmıştın. Şimdi kürek kemiğinin dörtte üçü yoktur.

— Yoktur.

— Sol kolun, sağ kolun denlü dinç değildir.

— Değildir.

— Kumandan Cevat Paşa.

— Yanlış söyleme! General Cevat, de!

— General Cevat senin adını Orduya ünledi.

— Hem günlerce ünledi.

— Sana Ulusal savaş madalyası verdiler.

— Verdiler. Döşeğimin başucunda asılıdır.

— Olmedin. Yaşıyorsun.

— Yaşarım ya! Ben Atatürk'ün kurtuluş savaşlarına da girdim.

— Be kardeşim! be emekdaşım! özadını, soyadını ne diye benden istiyorsun? senin özün de, soyun da, sopun da besbelli!

— Belliyse söyle!

— Yaşar Beşmart!

Arkadaşım çok sevindi. Gözleri ışıldadı. Yaş bile doldu.

— İşte, dedim; kişi özadını, soyadını ararken yaşayış yıllarının acı tatlı bu denlü anılarını gözden geçirmeli. Kendine ona göre bir ad bulmalı.

Sevinci arttı. Gene dedim:

— Yüz yıl öteyi tasarla! torunların "Dedemiz bu iki adı neden almış?,, diye sorarlarsa... anaları, onlara radyo - elektrik sobası başında bunları anlatacaklar!

Daha çok sevindi, gitti.

Sandım ki (Yaşar Beşmart) olacak.

Bir saat sonra Ülkü Encümenine geldi. Kulağıma eğildi, fısıldadı:

— Eksik olma, bana yerinde iki ad buldun. Ama ben bugün Kişiliğe (Nüfusa) bildirik (beyanname) verdim. Soyadımı "Kavramaz" diye gösterdim. Olan oldu, böylece kalsın.

! ! ! ! ! ! ! !

Anladım ki benim söylediklerimin yüceliğini, ya kavrayamamış, veya kavratmamışlar. Seven ve sayan yüreğim acı acı burkularak, ağu ağu gülümsedim:

— Yeni adın uğur getire Kavramaz! dedim. Eğer dediklerimi kavrasaydın adın yarın ya (Yaşar Beşmart) olurdu, veya (Kavrak Beşmart!)

Bir:

— Eksik olma, daha!

Yiğit arkadaşım bunu da kavrayamadı. Içime düşen kor, bu sözedek benliğimi yakıp kavuruyor.

. . . . . .

Ulu Ulusdaşlarım! sayın okuyanlarım! Benden size birkaç salık: (tavsiye)

1 — Kendi özadınızla soyadınızı kendiniz bulunuz.

2 — Yaşar Beşmart açıktır. Arkadaşımın bir benzeri varsa o alsın.

3 — Özünüzü soyunuzu kendi öz benliğinizde arayınız.

Beni bırakınız. Ben bu yazımla; bağatır emekdaşımın kavrayışsızlığına yaktığım ağıtın ağusu ile avunayım.

AKAGUNDUZ

---

tanışık — âşina.
Uzam — zamanım.
Aköz — saf yürekli.
Olgu — hadise, vaka.
Genel savaşı — harbı umumî.
Anlaşıklar — müttefikler.
Yılmaz — dritnot.
Batıyadak — guruba kadar.
Cindoruk — burada "Beynibâlâsında" manasınadır. Cindoruk, bir dağın en son sivri noktasına derler. Uydurma değildir.
Ünlemek — Çağırmak, haykırmak.
Ünlenmek — Şöhret bulmak.
Madalya — ben Türkçesini arıyorum, henüz bulamadım.
Anılar — Hatıralar

HARİCÎ HABERLER

Uluslar kurumunda

Bir yıl içinde Yapılan çalışmalar

Bilânço gelecek yıl için ümit vericidir

CENEVRE, 29 (A.A.) — Uluslar arası genel kâtipliği yıllık çalışma bilânçosunu neşretmiştir. Bu faaliyet fazla bir nikbinlik göstermemekle beraber gelecek yıl için büyük ümitler besle - mektedir.

Bu bilânçoya, 1933 buhranlarından sonra 1934 yılı silâhsızlanma müzakerelerinin geri bırakılması ve uluslar arası münasebetlerinin zorlaşmasını kaydettikten sonra Efganistan, Ekvatör, ve Sovyetler birliğinin uluslar arası derneğine girmesi, Sar reyiâmının bir usul içinde ve bitarafane hazırlanması ve nazik bir mesele olan Macar - Yugoslav ihtilâfının hallini memnuniyetle bildirmektedir.

1934 yılındaki siyasal işlere gelince, bilânço Lâtin Amerikası meseleleri üzerinde durmakta ve Peru - Kolombiya ihtilâfının neticelenmesinden dolayı sevincini gösterdikten sonra, bütün azanın silâh ambargosunu kabul etmeleri suretile Şako ihtilâfının da neticelenmesi için yapılan gayretleri zikreylemektedir.

Keyif verici ve uyuşturucu maddeler ticaretine gelince; andlaşmaların daha kat'i ve daha umumî bir surette tatbiki sayesinde, meşru ticaret tedricen azalmıştır. Şimdi uluslar derneği muzır maddelerin gayri meşru ticaretini men için uluslar arası bir mukavele projesi hazırlamaktadır.

Filipin adaları

Dominyon statüsünümü kabul edecek?

NEVYORK, 29 (A.A.) — Amerikan gazeteleri, Pasifik denizindeki umumî durum yüzünden, Filipin adalarının tam istiklâl tehlikesinden kaçınarak Dominyon statüsünü kabul edeceğini yazıyorlar.

Halen Filipin adalarında bulunan Amerika ayan komisyonunun bu hususta tekliflerde bulunacağı bildiriliyor.

Komisyon, istiklâl hakkındaki kanunda göz önüne alındığı gibi ticarî münasebatın kesilmesi yerine, sıkı bir ökonomik münasebete muvafakat edilmesini Amerikadan istiyecektir.

Zeplin balonu

Yakında cenubî Amerika hattında işleyecek

BERLIN, 29 (A.A.) — Röyter muhabiri tarafından malûmatına müracaat edilen M. Ekner, yapılmakta olan Iz - 129 zeplininin Japonyaya kendi vasıtaları ile gideceğine ve Mançuko baklaları ile mübadele suretile satılacağına dair haberleri tekzip etmiş ve demiştir ki:

"— Lz - 129 zeplini, Rio de Janeiro'da birinci teşrinde bitirilecek olan hangar yapıldıktan sonra cenubî Amerika hattında işliyecek ve birleşik Amerikaya birkaç uçuş yapacaktır.,,

Çinde veba

NANKIN, 29 (A.A.) — Nankinin iki yüz mil şimalinde Tsingkiang yakınlarında binlerce kişi vebaya tutulmuştur. Buradan doktorlar ve yardım heyetleri gönderilmiştir.

Yunan tabası olmıyan Rumlar

ATINA, 29 (Milliyet) — Yunan tebaası olmıyan Rumların Yunanistana gelerek yerleşmelerini meneden bir kanun yapılmıştı.

Bu kanunun bazı şiddetli kısımları tadil olunacaktır.

Atinada büyük bir telsiz merkezi

ATINA, 29 (Milliyet) — Markoni müessesesi Atinada büyük bir telsiz merkezi yapmak üzere hükûmete bazı tekliflerde bulunmuştu.

Dün toplanan büyük münakalât meclisi bu teklifi tetkik etmiştir. Iki tarafın da bazı şartlardan vazgeçerek bir itilâfa varılacağı ve telsiz merkezinin yapılacağı haber alınmıştır.

Harici küçük haberler

* Madrit mahkemesi eski reisicumhur Azana ile saylav Bello haklarında takibat icrası için hiç bir sebep görmediğinden Barselonda bir vapur içinde mevkuf bulunan iki şahsın serbest bırakılması için emir vermiştir.

* Son sene içinde Kanada nüfusu 185 bin kişi artmıştır. Bugün Kanadanın nüfusu, 10,835,000 kişidir.

* Uluslar arası adalet divanının eski başkanı Adatci dün Amsterdamda ölmüştür.

Yugoslavyada

Millî fırka M. Yevtice muzahir

M. Yevtiç hükûmetiyle tam bir anlaşma yapıldı

BELGRAT, 29 (A.A.) — Yugoslav millî fırkası merkez komitesi, yeni siyasal durumu tetkik etmek için dün toplanmış ve bu durumun bir inkişafını takip suretile hükûmetin icraatı hakkında bir hüküm vermeği onaylamıştır.

Komite azası, toplantıdan sonra, gazetecilere, kendilerile Yevtiç hükûmeti arasında bir anlaşma yapılmış olduğunu bildirmişlerdir.

Yugoslavyadaki Macarlar

BUDAPEŞTE, 29 (A.A.) — Yugoslavya ajansı bildiriyor:

Bazı Macar ve yabancı gazeteler Yugoslavyanın Macar tebaasını ülkeden çıkarmağa devam ettiklerini yazıyorlar.

Halbuki kaçırılan 22 kişilik son grup bu ayın on beşinde gitmiş ve bunlara işlerini düzeltmek için de mühlet verilmişti.

Bu tarihten sonra Yugoslavyadan hiç bir Macar grupu ayrılmamıştır. Marsilya suikastinden sonra Yugoslavyada oturan ecnebiler arasında yapılan araştırmalarda Yugoslav pasaportlarla yakalanan ve Yugoslavyada oturmaları muvafık görülmiyen Macarların listesi bu son grup ile kapanmıştır.

Hindistanda

Gandi mensucat amelesini greve teşvik ediyor

BOMBAY, 29 (A.A.) — Gandi mensucat amelesinin davasına iştirâk ederek üçretlerin yüzde 10 indirilmesini haksız bulmuş ve ameleyi protesto grevi ilân etmeğe öğütlemiştir.

Iş kurumları hakeme müracaat etmeği istemişlerse de patronlar bu teklifi reddetmişlerdir.

Mücadelenin bilhassa Ahmet Abata şiddetli olacağı zannedilmektedir. Hindistanın ikinci mensucat merkezi olan bu şehirde 200 bin amele çalışmaktadır.

Demir sanayii

M. Stalin başarılan işleri takdir ediyor

MOSKOVA, 29 (A.A.) — Sovyetler demir sanayiinin yıllık plânının istenildiği gibi başarılmasından ötürü bir heyet, Bay Stalin, Molotof ve Orconikidzeyi ziyaret etmiş ve elde edilen zafer dolayısile Bay Stalini tebrik etmiştir.

Bay Stalin verdiği cevapta demiştir ki:

"Teknik bir surette yetişmiş çok az adamımız vardı ve bunun için iki şık karşısında idik: Ya mekteplerde okullara teknik şeyler öğretmek için makine istihsal ve işlenmesini 10 yıl sonraya bırakmak, ve yahut derhal işe başlamak. Bu ikinci şıkkı seçerek teknik bir surette yetişmiş işçi olmaması yüzünden yapılması icap edecek fazla masrafı açıkça ve bilerek göze aldik. Bu devre içinde çok makine bozduğumuz doğrudur, fakat unsurların en pahalısı olan (vakıt) ı kazandık ve kadroların en kıymetlisini meydana getirdik.,,

Karnera çarpışıyor

RIO DE JANEIRO, 29 (A.A.) — Karnera ile Paolino Uzcudum arasındaki, büyük bir alâka ile beklenen boks maçı 5 ikincikânunda yapılacaktır.

Lindbergin çocuğu davası

NORFOLK (Amerika) 29 (A.A.) — Tayyareci Lindbergin çocuğunu öldürmekle müttehem Hauptman'ın 2 kânunusanide görülmeğe başlanacak davasında, Bayan Lindberg, bizzat şahitlik edecektir.

Bir diğer şahit te, çocuğun fidyei necatı meselesinde, şüpheli pazarlıklarından dolayı bir yıl hapiste yatmış olan Kurtestir. Kurtes, 1932 senesinde bu pazarlıkları Hauptman ile yapmış olduğunu, and içerek söylemeğe hazırdır.

Kongo - Brüksel hava postası

BRUKSEL, 29 (A.A.) — Kongoya giden kraliçe Astrit'in tayyaresi yere inince, halk Kenvaller ile Franc Hemme'un zaferlerini karşılamak için tayyare meydanına hücum etmiştir.

Yüksek memurlar tarafından resmen kabul edilen tayyareciler yolculukta iniş yapılmaksızın yardımsız bitiriler Niamey - Leopoldville kısmının çok zorlukla geçtiğini söylemişlerdir.

SON DAKİKA

Soyadı nizamnamesinin son şekli

ANKARA, 29 (Telefonla) — Devlet Şûrasında değişikliklere uğrayan soyadı nizamname projesi kat'î şeklini aldıkat nsonra Resmi Gazetede neşrinde bazı yanlışlıklar olmuştur. Resmî Gazete bu hususta bir tavzih neşretmektedir. Bu tavzihe göre neşrolunan 6 ıncı maddenin son fıkrası kaldırılmakta, 7 inci, sekizinci, 21 inci maddeler de şu şekli almıştır:

Madde 7 — Yabancı ırk ve millet isimleri soyadı olarak kullanılamaz

Madde 8 — Bir aşirete ve kabileye ilişik anlatan soyadları kullanılamaz ve yeniden takılamaz.

Madde 21 — Evliliğin feshini veya boşanma hallerinde çocuk anasının yanında bile olsa soyadını seçme hak ve vazifesi babanındır.

Irak hariciye nazırı Ankarada

ANKARA, 29. A.A. — Irak hariciye veziri Nuri Paşa bu sabah saat 9,50 de eksprese bağlı hususî bir vagonla ve beraberinde kâtibi olduğu halde şehrimize gelmiş ve durakta dışarı işleri bakanı Bay Tevfik Rüştü Aras ile dışarı işleri genel kâtibi Bay Numan Melemencoğlu ve bakanlık birinci ve protokol daireleri müdürleri ve Irak elçisi ve elçilik ileri gelenleri tarafından karşılanmıştır.

Nuri Paşa, Ankara Palasa inmiş, ve öğleden evvel dış bakanı Bay Tevfik Rüştü Aras'ı ziyaret etmiş ve bu ziyaret iade edilmiştir.

Nuri Paşa öğle yemeğini hususî olarak otelde yemiştir.

Karadenizde korkunç fırtına

BOLU, 29. A.A. — Bugün şehre ilk kar düştü. Ve her taraf beyaza büründü. Kar devam ediyor.

SAMSUN, 29. A.A. — Karadenizde korkunç bir fırtına vardır. Dündenberi vapurlar yolcu ve eşya alıp vermiyorlar.

Japonyadan gelecek mallar için

ANKARA, 29 (Telefonla) — 5-12-1934 tarihine kadar Japonyadan yola çıkarılmış maliara ait olup Japonyadaki fahrî konsolosluklarımızca vize edilmiş menşe şahadetnamelerinin bu memleekttki büyük elçimiz tarafından vizesi aranmaksızın kabul edilerek Japon mallarının itilâfname hükümleri dairesinde memleketimize sokulması kararlaştırılmıştır.

Bakanlar heyeti akşam toplandı

ANKARA, 29 (Telefonla) — Bakanlar heyeti dün akşam üzeri toplanmış ve toplantı geç vakte kadar devam etmiştir.

B. Venizelosa suikast davası

ATINA, 29 (Gece telefonla muhabiri mahsusumuzdan) — Yüksek Adliye meclisi Atina istinaf müddeiumumisi Riganakosun (Venizelos suikasdi davasının müddeiumumisi bu zattır) Korfo adasına nakline onun yerine de Atina polis müdürü Gazerenosun tayinine akrar vermiştir.

Ökonomik konsey Atinada toplanıyor

Toplantıda bulunacak olan Türk üyeleri

ANKARA, 29 (A.A.) — Ankarada imza olunan Balkan antlaşması statüsü Balkan devletleri arasında ökonomik münasebetleri arttırma yollarını araştırmak üzere tesis olunan ökonomik konsey son kânunun üçünde Atinada toplanacaktır.

Bu toplantıya Türk ulusal komitesi üyesi olarak Trabzon saylavı B. Hasan Saka, ökonomi bakanlığı müsteşarı Bay Faik Kurtoğlu, dış işleri bakanlığı ticaret işleri genel müdürü Bay Vedi, Türkofisi başmüşavirlerinden Bay Burhan Zihni ve Iş bankası genel müfettişi Bay Sami iştirâk edecektir.

Komiteye eksper sıfatile Türkofisi Balkanlar masası tetkik şefleri Bay Huldi Sarhan ve Bay Melih, Cumhuriyet Merkez bankası kambiyo şefi Bay Cabir, Balkan komitesi büro şefi Bay Şinasi ve dış işleri bakanlığı müdürlerinden Bay Ali refakat eyliyecektir.

Türk ulusal komitesi üyelerinden bir kısmı bugün Istanbula hareket etmiştir. Bir kısmı da yarın hareket edecektir.

Komite, 31 ilk kânun günü Istanbuldan kalkacak vapurla Atinaya gidecektir.

İç işler bakanı Ankarada

ANKARA, 29 (Telefonla) — Iç işler bakanı Bay Şükrü Kaya bu sabah şehrimize gelmiştir.

Nafıa başmühendisleri

ANKARA, 29 (Telefonla) — Bilecik nafia başmühendisi Bay Celâl, Meraş nafia başmühendisliğine tayin edilmiştir.

Havalar soudu

ANKARA, 29. A.A. — Meteoroloji enstitüsünden :

29-12-1934 de Türkiye hava vaziyeti:

Son yirmi dört saat zarfında hava tazyiki düne nazaran bir ilâ iki milimetre arasında yükselmiştir. Bu yükseliş neticesi gece suhunetleri bir ilâ üç derece arasında bir düşkülük göstermiştir.

Alanların en düşü suhunetleri Edirnede sıfır, İstanbul, Bursa ve Balıkesirde 1, Sıvasta sıfırın altında 15, Malatyada sıfırın altında 1, Erzrum ve Karsta sıfırın altında 9, Rizede 2 derecedir.

TAN
MİLLİYET'in yeni adı olacaktır.

Türk - İngiliz Ticaret anlaşması

Görüşmeler yakında başlıyor, yumurta meseles

ANKARA, 29 (Telefonla) — Ingilizlerle yeni bir ticaret uzlaşması akti için bugünlerde görüşmelere başlanmasına intizar edilmektedir.

Okonomi bakanlığı efkârı umumiyeyi son günlerde alâkadar etmiş bulunan yumurta meselesile meşguldür.

İngiliz mallarına karşı

ANKARA, 29 (Telefonla) — Hükûmetimizce feshedilen Türkiye - Ingiltere ticaret ve seyrisefain muahedesinin 13 eylül 1935 tarihinde bitecek ve bu tarihten sonra memleketimize sokulacak Ingiliz mallarına umumî tarife ahkâmı tatbik edilecektir.

Liste istendi

ANKARA, 29 (Telefonla) — Gümrük ve inhisarlar bakanlığı gümrüklerimize gelmiş bulunup ta hâlâ memleketimize sokulmamış Ingiliz mallarının bir listesini gümrüklerden istemiştir.

Bakanlık listeler tamamen geldikten sonra bunları ökonomi bakanlığına verecektir.

Yunan kabinesinde

ATINA, 29. A.A. — Maliye bakanının istifası üzerine ökonomi bakanı Bay Pezmezoğlu ve ökonomi bakanlığına da müsteşar Bay Stefanopolos tayin olunmuştur.

Sir Con Simon B. Mussolini ile görüşmüş

LONDRA, 29.A.A. — Deyli Telegraf Cannes muhabiri, selâhiyettar bir menbadan almış olduğunu söylediği bir malûmata atfen Sir Con Simonun önümüzdeki hafta zarfında İtalyanın şimalinde kâin bir şehirde Bay Mussoliniye mülâki olduğunu bildirmektedir. Muhabir, bu hususta malûmat alınmak üzere kendisine müracaat edilen Sir Con Simon'un bu mülâkat havadisini ne tekzip ve ne de teyid etmiş olduğunu yalnız şu sözleri söylemiş bulunduğunu ilâve etmektedir.

" Buraya istirhata geldim. Cumartesi günü Montekarloya hareket edeceğim.,,

Tethişçiliğe karşı

CENEVRE, 29. A.A. — Uluslar kurumu konseyinin 10,12 de tethişçiliğin tenkili hakkında kabul etmiş olduğu karar suretinin uluslar kurumunun bütün üyesine bildirilecektir. Bu iş hakkında —notada bildirildiği veçhile — bu teklifleri konsey tarafından kurulan ve Belçika, Ingiltere, Şili, Ispanya, Fransa, Macaristan, Italya, Romanya, Sovyet Rusya ve İsviçre murahhaslarından mürekkeb bulunan hususî komite tarafından tetkik edilmek üzre 31 mart 1935 den evvel genel kâtibliğine göndereceklerdir.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Tütün - Kadın - Üniforma!

— Gezgin yazıları —

Londrada sigara içmeyen, pipo içmeyen erkek görebilirsiniz. Lâkin sigara içmeyen kadına rastgelemezsiniz... Bu son birkaç sene kadının ağzını burnunu bacaya çevirmiştir. Bizim gibi ihracat mallarının en büyük kalemi tütün olan bir memleket için bu sevinecek bir şeydir... Gelgelelim: burada bizim sigaraları bulmak kaş sütü bulmak kadar güç. Londranın en kalabalık yeri ve hemen merkezi olan oturduğum mahalle ve civarında yalnız bir otelin önündeki tütüncüde bizim sigaraları bulabilirim. Halbuki burada Türk tütünü bulsalar, amma hakiki Türk rejisi tütünü bulsalar kapışırlar. Her şeyden evvel şunu bilmeli ki en ucuz sigaranın paketi bizim para ile otuz kuruş. Artık bizim sigaralar buraya gelirken üstüne ne kadar masraf binerse binsin, müşteri bulacağına şüphe etmemeli. Yalnız şu rasına çok dikkat lâzım, güzel ambalâj; şık kutu. Kısaca: Müşteriye güzel sokulmalı.

* * *

Kadın diyince aklıma geldi. Londrada ayak bileği kalın kadın vardır. Fakat ecnebidir. İngiliz kadınının kalem kemiği etsiz ve ince. Spor ve yürümenin neticesi. Oturduğum berhanenin holü türlü türlü adamların karargâhıdır. Hitlerden kaçmış Almanlardan tutun da Amerikalı artistlere kadar. Geçen akşam yemek yerken arkamda Amerikan filmlerinde haydut ve kabadayı rolü yapan (Georges Bancroft) ismindeki artisti görmiyeyim mi? Kalkıp herifin elini sıkacaktım. Yanında kızı mı, karısı mı belli olmıyan bir kadınla bir de yenge mi kaynana mı, belli olmayan diğer yaşlı bir hatun vardı. Başka gün görüşürüm dedim. Ertesi gün de herif görünmedi...

Burada o kadar garip genç kadınlara rastgeliyorum ki; gülmemek için dudaklarımı ısırıyorum... İngiliz kadınları giyinmesini bilmiyorlar. Fakat tabiat süslü yaratmış. Bir tanesi var: saçlarını açık eflâtuna boyatmış. Bir tanesininki âdeta bembeyaz ve bütün bir sıra kadın var ki; akşamları bizim lokantada rastgele bir erkek yanında yemek yemeğe geliyor... Kimisinin sırtında 3000 papellik kürk, kimininkinde beş kâğıtlık hırpanî manto. Fakat hepsinin dudaklarında kırmızı birer gülümseme... Her akşam başka bir erkeğin yanında senli benli lâf ederek yiyen bu kadınların hayatı böylece bir, ya birkaç günlük yataklarda geçmekte olduğu anlaşılıyor. Nerede İngilizlerin sıkı iffet telâkkileri, nerede bu manzara?. Zaman kilseyi, sinagoğu, mabedi ve mescidi önüne katmış sürüklerken kadın buna nasıl dayansın!... Yalnız, gençlik ve güzellik sonsuz ve bitmez olsa!

Ceylân bacağı gibi bir ayak bileği, sürahi gibi bir baldır, gönül kadar derin gözler ve billûr kahkahaların seslendiği kapısında inci dizili pembe dehlizler yıpranmasa, eskimese ve solmasaydı...

Burası sıcak bir yer değildir. İstanbuldan - sanırım - beş altı derece yukarıdadır. Akşamları ince ve uzun etekler, fakat kalın kürk mantolarla dışarı çıkan İngiliz kadınlarının hepsinin başları açık. Bir kısmının yalın ayaklarına birer yaldızlı sandal giymişler - bu bir giyinme ise - Uşüyorlar mı üşümüyorlar mı bilmem. Fakat niyetleri güvercin topuklarını göstermektir. Ben böyle bir kadınla sokağa çıkabilir miyim? diye evirdim, çevirdim. Yutamadım...

* * *

Londrada elektrik fiyatı çok ucuzmuş. Ne kadar olduğunu bilmiyorum amma bizimkinden yarıdan fazla ucuz. Böyle olmasa zaten heriflerin hali haraptır. Çünkü:

— Başka mevsimi bilmem. Fakat şu sırada sabah saat yedi buçukta şafak atıyor; sekiz buçukta aydınlanıyor... Öğleden sonra üç buçukta hava kararır, dörtte gecedir; düpedüz gecedir. Her taraf elektrikle çalışır. Onun için bizim gibi gün ışığına alışmış olanların gözleri yoruluyor.

Pazar günü - sokaklar tenha olduğu için - ötekine berikine çarpmadan rahatça gezeyim diye - gece saat dört buçuğa doğru - sokağa çıktım.... Londra caddelerindeki şehir ışığı azdır. Hele Paris gibi çok aydınlık yerlerle mukayese bile edilemez. Mağazaların kapalı olduğu günlerde hususî ışıklar da eksilince sokaklar bayağı karanlıkça oluyor.

Açık ve aydınlık vitrinlere baka baka gezerken bir bando muzikanın yaklaştığını gördüm; bekledim. Belki bir polis muzikası idi... Arkalarında erkek ve kız birtakım gençler de vardı. Ellerindeki gönder dik durduğundan bayrağı açılmuyordu ki, ne olduğunu okuyayım... Öğrenemedim, geçti...

Yalnız bir şey tuhafıma gitti. Bu bando ezber bir parça çalamıyor; nota ile çalıyor.... Olurya! Olur amma gece karanlık bir sokaktan geçerken notayı görmek için bir çare lâzım. Bu çare; muzika takımının içinde bayrak tutar gibi yüksekte tutulan iki tane büyük asetilen feneridir. Bununla bütün muzikacılar notalarını görüyorlar...

Bunu size yazarken aklıma geldi. On beş güne yakındır Londradayım. Bu kocaman ve kıpırdayan şehrin içinde bir tek üniformalı askere rastgelmedim... Yalnız pazar günü bir bahriye neferi, bir de İskoç askeri gördüm. Bunların askerleri, zabitleri hiç sokağa çıkmazlar mı?. Halbuki İngilizler kadar üniformaya dükşün millet az vardır. Değil beylik daireler, hattâ büyük mağazalar ve kahvehanelerin kapıcıları, sinemaların çığırtkanları, asansörcüler, otel kapıcıları, garaj bekçileri - hep üniformalı - ve yarma adamlardır... Acaba Londrada askeri kıt'a yok mu?.

Londra: 24-12-1934
B. FELEK

ÖKONOMİ

Ticaret odaları Kongreleri

Ankaradaki fevkalâde toplantı hazırlığı başladı

Uç senede bir toplanan ticaret odaları kongresi bu yıl fevkalâde olarak erken toplanacaktır. Ankarada yapılacak olan bu toplantı için hazırlıklar başlamıştır.

Odalar nizamnamesi, bu defa esaslı şekilde değişikliğe uğratılacaktır. İç ticaret umum müdürlüğü, yapılacak değişikliklerin esaslarını hazırlamıştır. Kongre için şehrimiz Ticaret Odasından da iki murahhas Ankaraya gidecektir.

Plâk ithalâtı

Gramofoncuların plâk ithalâtının tahdidi yolundaki istekleri, bir komisyonca tetkik edilmiş ve tetkikat tamamlanmıştır. Hazırlanan rapor, bakanlığa gönderilecektir.

Türk - Yugoslav afyon mukavelesi

Türk - Yugoslav afyon mukavelesi salıdan itibaren tatbik edilecektir. Yeni mukavele henüz, Millet Meclisinde tasdik edilmemiştir. Fakat, sonradan tasdik edilmek üzere, ay başında meriyete geçecektir.

VİLAYETTE

Ecnebî kadın ile Evli polisler

Bunlar mesleğe alınmıyacak, alınmış olanlara da dikkat edilecek

Yeniden mesleğe almacak polis memurları hakkında vilâyete mühim bir tamim gelmiştir. Buna göre: "Mesleğe yeniden alınacak memurlar hakkında yapılacak olan tahkikat esnasında karılarının bizzat ve mensup oldukları ailelerinin milliyeti tesbit edilmemekte olduğu görülmüştür. Ecnebi bir unsura mensup kadınla evlenmiş veya mesleğe bekâr girmiş te sonradan gene Türk olmayan ve ecnebi bir kadınla evlenmeğe teşebbüs etmiş olanların devletin asayiş ve siyasî emniyeti ile alâkadar bir mesleğe alınması çok mahzurlu ve memurlar için de arzu olunmayan kötü neticeleri tevlit ettiğinden mesleğe intisap talebinde bulunanların ve meslekte iken evleneceklerin bu cihetten tahkikatlarının ehemmiyetle yapılması ve aksi hareket edenlerin mesleğe alınmamaları ve meslekte iken Türk olmayanlarla evlenmek isteyenlerin hemen vekâlete bildirilmesi» lâzımdır.

* *Buğdayı koruma kanunundaki değişiklik* — Buğdayı koruma kanunundaki değişiklik Maliye Bakanlığından İstanbul Maliye teşkilâtına bildirilmiştir. Kanunda yapılan değişiklik daha fazla köylüleri nüfusu az olan kasabaları istihdaf etmekte ve buralarda değirmenlerden un vergisi alınmıyacaktır. Bazı yerlerde de az vergi alınacaktır.

Hava raporu

Sıfır derecei hararete ve deniz seviyesine indirmiş barometre bu sabah saat 7 de 767,5, 14 te 766,5, derecei hararet 7 de 3. 14 te 2, en yukarı hararet 5,5, en aşağı 1.5, rüzgâr yıldızdan esmiştir. En yukarı sürati saniyede 10 metreye çıkmıştır.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

29 K. Evvel 934

AKŞAM FİYATLARI

İSTİKRAZLAR		TAHVİLAT	
İstikrazı dahili	94,25	Rıhtım	17 50
1933 Ergani	97	An. Mümessil	50,20
Kuponsuz	28,02,50	An. Tahvili I, II	45,45
„ II	26,70	An. Tahvili III	45
„ III	27		

ESHAM

İş Bankası Nama	10	Reji kuponsuz	2,20
„ „ Hamiline	10	Telefon	10,60
„ „ Müessis	95	Terkos	18,40
Türkiye Cumhuriyet Bankası	67	Çimento	13
Tramvay	30,50	Ittihat dey.	13
Anadolu Hisse	28	Şark dey.	0,97,50
Şir. Hayriye	16	Balya	1,55
		Şark m. ecza	4,65

ÇEK FİYATLARI

F. Fransız	12,06	Prağ	19,05,25
Londra	621	Belgrat	35,13,84
Milâno	9,30,40	Moskova	10,81,50
Nüyork	79,73,75	Berlin	1.98
Cenevre	2,45,75	Varşova	4,21
Atina	83,88,88	Budapeşte	4,18,12
Brüksel	3,39,60	Madrit	5,81,75
Amsterdam	1,17,73	Bükreş	78,90
Sofya	67,04,50	Viyana	4,30

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	169	20 İ. İsviçre	815
1 Dolar	125	1 Pezeta	18
1 Kur. Çek	98	1 Mark	43
1 Şile Av.	23,50	1 Zloti	22
1 İsterlin	625	20 Ley	17
20 Liret	213	20 Dinar	55
20 Leva	23	1 Çernoviç	—,—
20 F. Belçika	115	Altın	9,32
20 Drahmi	24	Mecidiye	41
1 Florin	83	Banknot	240

ADLİYEDE

Maaşları arttırılan Hâkimler

Yeni Adliye kadrosu dün bildirildi

Yeni hâkimler kanunu mucibince tertip edilen İstanbul Adliyesinin yeni kadrosu dün tebliğ edilmiştir. Bu kadroya göre birinci istintak hâkimi Bay Ramazan iki derece birden terfi etmiş, maaşı seksen liraya çıkarılmıştır. Üçüncü ceza reisi Hikmet, İcra reisi Kemal, muavini ağır ceza azaları Kemal ve Sakıp, üçüncü ceza azası Hikmet, ikinci ceza azası Asım, İstintak hâkimi Cemal, Ticaret azasından Faiz, Hukuk azasından Fazıl, Hüseyin birer derece terfi etmişlerdir. Maaşları da yedişer bin kuruş olmuştur. Müddeiumumi muavinlerinden Kâmil bir derece terfi ile 4500, Remzi, Sadun, Sabri, Ubeyt 4000, sulh hâkimi Nusret 4000 kuruş maaşa çıkarılmışlardır. Terfian Üsküdar müddeiumumiliğine tayin edilen Kâşif yeni salâhiyetle ağır ceza müddeiumumiliğin de ipka edilmiştir. Kâşifin yerine Üsküdarda muavinlerden Nazif'e tayin edilmiştir.

MAHKEMELERDE

Bay Halil Lûtfiyi öldürecek miydi?

Son Posta arkadaşımızın sahiplerinden Bay Halil Lûtfinin bir gece evine taarruz ederek canına kastetmekten ve parasını almak istemekten suçlu sabıkalı Şevketin duruşmasına dün ağır cezada başlanılmıştır.

Şevket evvelce de adam öldürmekten 12,5 sene hapse mahkûm olmuş, 7,5 sene yatmış, sonra af kanunundan istifade ederek çıkmıştır.

Bay Halil Lûtfi mahkemede Şevketin hapishanede iken de kendisinden mektupla para istediğini ve ölümle tehdit ettiğini söylemiştir.

Şevket:

— Ben vurup öldürmek için değil, sureti münasebede para almak için gittim demiştir.

Eve Şevketle beraber taarruz eden Abdullah ta şahit olarak dinlenmiş ve demiştir ki:

— Biz Şevketle beraber Çemberlitaşta bir odada beraber oturuyorduk. Şevket 20 lira sermaye koydu. Beraber simitçilik yapmağa başladık. Bir akşam Şevket bana Beyoğlunda Şişli tarafında bir eve gideceğimizi ve oradan bir hayli para koparacağımızı söyledi. Evvelâ bu teklifi reddetmek istedim, fakat sonra bu işi polise haber vermeği muvafık buldum, teklifi kabul ettim.

Şevketle beraber gidip Mercanda bir dükkândan bıçak aldık. Sonra ben gittim. Şişli karakoluna haber verdim, daha sonra Şevketle beraber eve gittik ve tabii karakol tarafından tertibat alındığı için yakalandık. Alt tarafı malûm.

Duruşma Şevketin bıçağı aldığı dükkânın sahibi ile komiser Bay Kâzımın ve diğer bazı şahitlerin getirilmesi için başka güne bırakılmıştır.

* Bakırköy malmüdürünün davası — Malûllerin 10 senelik maaşlarını verirken suiistimal yapmaktan suçlu eski Bakırköy malmüdürü Bay Nail ile arkadaşlarının duruşmasına dün ağır cezada devam edilmiş, ehli vukuf raporu okunmuş, bu raporun tetkiki ve müdafaa itirazlarının serdi için duruşma başka güne bırakılmıştır.

* Bir Ebenin muhakemesi — Bayan Sürpike tampon yaparken rahmini delip ölümüne sebep olan ebe Nigârın duruşmasına dün ağır cezada devam edilmiş, iddia makamı 448 inci madde ile cezalandırılmasını istemiştir. Suçlu vekili müdafaasını yapmış, beraet istemiştir. Muhakeme karar tefhimi için başka güne bırakılmıştır.

* *Başkalarını rahatsız eden sarhoş* — Başkasını rahatsız edecek derecede sarhoş olmaktan suçlu arzuhalci Hayrinin duruşması dün üçüncü cezada bitmiş, bir ay beş gün hapse konulmasına, 30 lira ağır para cezası vermesine karar verilmiştir.

Akbaba 13 yaşında

Memleketimizde şimdiye kadar bir çok mizah mecmuaları neşredildi ve ediliyor. Bunların içinde bir mizah mecmuası diyebilmek için hiç şüphesiz ön safta (Akbaba) yı görüyoruz. Kendisini sevdirdiği şuradan da anlaşılır ki (Akbaba) on ikinci yılını bitirmiş ve on üçüne basmıştır. Gerçi sahiplerinin dediği gibi bir Akbaba için on üç yıl uzun ömür sayılmaz, fakat bir mizah mecmuası için memleketimiz matbuat hayatında bir hâdise diye sayılabilir. (Akbaba) yı çıkaranlar, ta bidayetten beri, bazı mizah muharrirlerinin yaptıkları gibi devşirme veyahut ecnebi gazetelerden aşırma yazıları benimsemekten ziyade yerli mizaha ehemmiyet vermişler ve Türk espirisini kuvvetle aksettirmeğe çalışmışlardır. Onun için yerli kafalarımız mecmuayı bellemiştir.

(Akbaba) nın tâ ilk sayılarından beri kolleksiyonlarını karıştırırsak, her yıl daha güzelleşmiş olduğunu görürüz. Son çıkan sayılarını ise biz birçok Avrupa mizah mecmualarından da üstün tutuyoruz. Çok gülen, çok yaşarmış, güldüren (Akbaba) nın okurlarına da, kendine de uzun uzun ömürler diler ve onu besleyen Yusuf Ziya ile Orhan Seyfiyi de gönülden kutlarız.

SIHHİYEDE

Aksu ve Güneysu

İki yeni vapur on beş gün sonra işliyecek

Vapurculuk şirketinin yeni aldığı Bulgarya vapurunun limanımıza geldiğini yazmıştık. Yeni geminin teselküm muamelesi bugün bitirilecektir. (Göneysu) vapurunda kömürle işleyebilmesi için, bazı tadilât yapılmasına lüzum görülmüştür. Mazotla işleyen Kampodoglio gemisine de ayni şekilde kömür tesisatı konulacaktır. Kampodoğlio, Cenevede tesellüm edilmiştir. On güne kadar limanımıza gelecektir. Aksu ve Göneysu vapurları, ikinci kânunun on beşinde işlemeğe başlıyacaklardır. İkinci kânunun haftasında bu yeni vapurlara ad konma merasimi yapılacaktır.

MAARİFTE

Liselerde muallim Vekilliği

Dün maarif idaresine tebligat yapıldı

Orta tedrisat müesseselerinde muallim vekilliği yapacaklar için yeni çıkan kanun alâkadarlara tebliğ edilmiştir. Bu kanuna göre, lise ve orta mektepler tayin edilecek muallim vekillerine ayda 60 lira ücret verilecek ve iki sene müddetle çalışacaklardır. Vekil muallimlerin ayrıca hariçten de iş tutmalarına mâni olunmıyacaktır. Maarif vekâleti, bütün mekteplerdeki münhalleri doldurmuştur.

Yarın akşam mektepler tatil

Yarın akşamdan itibaren bütün mektepler tatildir. Yılbaşı tatili ile bayram tatili birleştirildiği için mektepler aym onuncu günü sabahına kadar kapalıdır.

Göz hastalıklarile mücadele

Mekteplerde son zamanlarda artmış olan göz hastalıklarile mücadele için Maarif sıhhiye müdürlükleri esaslı tetbirler almışlardır. İstanbul muhtelif muayene mıntakalarına ayrılmıştır. Her mıntakaya muhtelif göz doktorları tayin edilmiştir. Muayeneler daha bir ay sürecektir. Hastalık ilerlemiş bulunan çocuklar mektebe alınmamaktadır.

* *Bay İsmail Hakı hasta* — Bu yıl başında İstanbul ilk tedrisat müfettişliğine tayin edilen Bay İsmail Hakkıya rahatsızlığından dolayı izin verilmiştir. Bay İsmail Hakkı Çamlıca prevantoryomunda tedavi edilmeğe başlanmıştır. Bay İsmail Hakıya iyilik dileriz.

Rıhtımda Yeni idare

Hazirana kadar fazla değişiklik olmayacak

Salı gününden itibaren, faaliyete geçecek olan rıhtım ve liman umum müdürlüğü teşkilâtına ait son hazırlıklar bitmiş gibidir.

Bay Ali Rıza Çevik

Liman bü[illegible] dün hazırlanarak [illegible] kanlığa gönderilmiştir.

Yeni bütçe, bugünkü vaziyete göre, hazırlandığı için kadroda şimdilik hiçbir değişiklik olmıyacaktır.

Liman işlerinde çalışan (750) memur ve müstahdem yeni teşkilâtta hazirana kadar çalışacaklardır.

Haziranda muvakkat bütçe ile idare vaziyeti nihayet bulacak ve kadrolar yeniden tanzim edilecektir.

Son vaziyete göre, rıhtım ve liman umum müdürlüğünde bir müdürler encümeni teşkil edilecektir. Bu encümende, yükleme ve boşaltma, muhasebe, rıhtım, hukuk işleri müdürleri ile teftiş heyeti reisi bulunacaktır.

Bu encümene, umum müdür reislik edecek ve işler bu encümen tarafından görülecektir.

Türkiye Tıp encümeni toplantıları

26 Birinci kânun Bay General Prof. Tevfik Sağlamın başkanlığı altında toplanan umumî toplantıda Bay Dr. Osman Şerafeddin neosalvarsandan ileri gelen dermatit ve karaciğer kifayetsizliği vakaları ile Prof. Tevfik Sağlam tarafından röntgen tedavisi ile iyi olmuş bir ciğer uru vakası ile bu hastanın serî halindeki röntgen plâklarını göstermiştir. Bu vaka üzerinde Muallim Dr. Lûtfi, Dr. Osman Şevki, Prof. Oberndorfer söz almışlardır. Doç. Dr. Ihsan Şükrü lâvhavî sertleşmelerin patoğenisi üzerinde tebliğ yapmıştır. Tavşanlar üstündeki tecrübeleri göstermiştir.

Prof. Şuvarts ve Prof. Obrndorfer, Osman Şerafeddin de bu husustaki müşahedelerini, fikirlerini söylemişlerdir. Prof. Sedat Monositli lüsemi üzerine tebliğ yapmıştır. Prof. Oberndorfer de bu vakaların nedretini kendisinin bir müşahedesi olduğunu söylemiştir.

POLİSTE

Beykozda Bir cinayet

Koca adamı domuz sanmışlar da öldürmüşler!

Beykozda bir cinayet olmuştur. Beykozun Göllü köyünden Salâhattin, bir hafta evvel ortadan kaybolmuştur.

Salâhattinin ortadan kaybolduğu jandarmaya haber verilmiştir. Jandarma Salâhattini aramış, bulamamış, Abbas Bey çiftliği korucusu Mustafa ile iki arkadaşından şüphe edilmiştir.

Bunların ifadeleri alınmış, Mustafa:

— Onu domuz sandık ta öldürdük. Demiştir.

Otekileri de böyle söylemişlerdir.

Bunun üzerine, cesedi nereye sakladıklarını sormuşlar, Ağve deresine attıklarını söylemişler ve yerini de göstermişlerdir.

Salâhattinin cesedi Ağve deresinden çıkarılmıştır. Salâhattin, öldürüldükten sonra ayağına ağır taş bağlanarak dereye atılmıştır.

Suçlular yakalanmıştır.

Başsız bir ceset bulundu

Gene Beykozun Doları sahilinde denizden başsız ve kolsuz bir ceset bulunmuştur.

Beykoz jandarma mıntakasında kayıp ve cinayet olmadığından cesedin başka taraftan geldiği zannedilmektedir. Tahkikat devam etmektedir.

12 kuruşa bir adam

Eminönünde Saffetin kahvesinde kâğıt oynamakta olan Kâzımı 12 kuruşluk bir alacak yüzünden Recep adlı arkadaşı 8 yerinden yaralamış ve öldürmüştür. Bu cinayetin tahkikatına müddeiumumî muavinlerinden Bay Nurettin el koymuş, suçlu Recep yakalanmış, adliyeye verilmiş ve tevkif edilmiştir.

* *Palto hırsızları* — Yemişte gazyağı satan İsakın dükkânına Tekirdağlı Mustafa ile Yusuf girmişler ve asılı bulunan paltosunu çalıp kaçarken yakalanmışlardır.

* *Çarpan otomobil* — Balatta Aya İstradi kilisesi arkasında oturan Mayer kızı Reçina Rızapaşa yokuşunda diğer tarafa gitmekte iken, 1871 numaralı otomobil çarpmış ve topuğunu kırmıştır. Şoför Diran yakalanmış, yaralı hastahaneye kaldırılmıştır.

* *Avda bir kaza* — Yeşilköyde İrfaniye sokağında oturan bekçi Hüseyin avlanmakta iken ayni yerde avlanan Saadet sokağında oturan Hasan oğlu Ahmedi dikkatsizlikle gözünden ağır surette yaralamıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastahanesine yatırılmıştır. Hüseyin de yakalanmıştır.

BELEDİYEDE

Haliç şirketi - Belediye

Haliç Şirketi belediye hissesini vermediği için beleidye tarafından şirket aleyhine birinci hukuk mahkemesinde dava açılmış ve müterakim hisseler istenilmişti. Dün bu davaya bakılmıştır. Mahkeme şirket vaziyetinin tetkiki için bir ehli vukuf tayinini istemiştir. Muhakeme ehli vukufun tetkikat yapması ve şirket vaziyetinin tesbiti için duruşma başka güne bırakılmıştır.

Maçkadan uzatılacak tramvay

Maçka Tramvay yolunun Maçka mezarlığına kadar uzatılmasına karar verilmişti. Şirket bu hattın plânını yapmış ve Nafıa Bakanlığına göndermişti. Bakanlık bazı değişiklikler yaptıktan sonra plânı geri göndermiştir. Şirket te bu değişiklikleri kabul etmiştir. Bu hattın uzunluğu 500 metredir. Havalar müsait olunca şirket bu hattı yapmağa başlıyacaktır.

* Kırkçeşme suyu şebekesi — Bir müddettenberi tamir edilmekte olan Kırkçeşme suyu ana boruları tamamen yenilenmiştir. Fatih ve civarına su verilmeğe başlanmıştır. Kırkçeşme suyunun daha bir kısım şeebkesi ıslah edilecektir.

Küçük haberler

Deniz ticaret müdürü Zonguldağa gidecak

Deniz Ticaret müdürü Bay Müfit Necdet on güne kadar Zonguldağa gidecektir. Bay Müfit Necdet Zonguldakta bazı tetkikler yapacak ve şehrimize dönecektir.

* *Bay Necmeddin Sahir* — Bir müddet evvel, tramvay işleri hakkında görüşmek üzere Ankaraya giden, Üsküdar Tramvay Şirketi müdürü Bay Necmeddin Sahir şehrimize dönmüştür.

* Fatih kazası merkez nahiye müdürlüğüne Bakırköy kazası Mahmutbey nahiyesi müdürü Bay Ulvi Kıyıcı açık olan Yeşilköy nahiyesi müdürlüğüne de Fatih nahiye müdürü Bay Halit tayin edilmişlerdir.

* Dün mütekaidinden bir zat mekteplerde iaşeye mühtaç çocuklara yardım için Hilâliahmer cemiyetine 50 lira teberrü etmiş ve adını vermemiştir. Hilâliahmer kendisine teşekkür etmektedir.

PASTALARINIZI
Havagazı fırınında yaparsanız daha iyi olurlar.

Günün Sözü

Öz türkçe sözlük

Ankaradan gelen bir telefon haberinden öğreniyoruz ki türkçe sözlük işile uğraşan komisyon her gün toplanıyor ve geceli gündüzlü çalışarak tatlı türkçemizi zenginleştirecek kelimeleri tesbit ediyormuş.

Dil devriminde şüphesiz sözlük (lûgat) işi en önce gelir. Elimizdeki derginin kıymeti nihayet yurtta konuşulan birçok kelimeleri toplayıp bize bildirmesinden ibarettir. Bunların içinden kullanılabilecekleri seçip ayırmak, ve bunları yurttaşlar arasında yaymak komisyonun vazifesidir. Dergideki kelimeler, teker teker, biribirile alâkası olmayan sözlerden ibarettir. Halbuki dil bütünlüğünü yapacak olan sözlüktür (lûgattir) ve sözlük dilimizde kullandığımız bütün kelimeleri bir metot dahilinde arayıp bularak yerli yerine yerleştirecek eksikleri bütünleyecektir. Dergi ile sözlüğün arasındaki fark onun için çok büyüktür.

Meselâ dergiyi ele alacak olursak burada (r) harfile başlayan kelime bulunmadığını görürüz. Bunun sebebi, dergideki kelimelerin, sözlük gibi dilin bütünlüğü noktai nazarından toplanmamış olmasından ibarettir. Dergi onun için Türk sözlüğü değil, bu sözlüğün, iptidaî maddelerinden birini teşkil eder. Halbuki türkçemizde (r) le başlayan kelime mi yoktur? Bu belki bazı köylülerimizin (r) le ve (i) ile başlayan kelimelerin başlarına birer (i) ilâve etmelerinden dolayıdır. Misal: (İrecep, ilimon, al irafa koy iramazanda ilâzım olur)

Fakat türkçemizde (r) harfi vardır. Bizim (r) ile başlayan sözleri söylemek için gırtlağımızdaki mahreçler müsaittir. Bundan dolayıdır ki yeni sözlükte (r) le başlayan kelimeleri muhakkak surette göreceğiz.

Diğer taraftan yazarlarımızın ve söylerlerimizin zorluk çektikleri bir yerde sözleri, fikirleri biribirine bağlayan kelimelerin bulunmamasıdır. Söz gelişi birkaçını sayalım:

(Fakat, amma, halbuki, bundan sonra, sonra, şey, öbürkü, öteki, lâkin, bazan... v.s. v.s.)

İşte sözlük bu eksiği bütünliyecek ve bizlere daha kolaylık gösterecektir.

Şüphesiz bunların birçokları zaten türkçedir. Fakat nedense biz türkçe olduğunu bilmiyoruz. Bazan öyle kelimeler oluyor ki öz türkçe yazı yazdığımız zaman bunların türkçe olduklarını bildiğimiz halde dergiye bakmak istiyoruz. Ve çok gez de karşılığını bulamıyoruz.

Dün gelen telefon haberinden öğrendik ki komisyon üyeleri uzun araştırmalardan sonra (her, hep, kelime, harf, şey, saat, vakit, laf) sözlerinin türkçe olduğunu meydana çıkarmış ve bunları sözlüğe geçirmiştir.

Komisyonun önce böyle fikir bağlayıcısı kelimelerle uğraşmış olmasından dolayı çok sevindik. Çünkü asıl zorluk burada idi.

Mümtaz FAİK

DÜZELTME: Evvelki gün çıkan yazımızda "onun içindir ki,, diye başlıyan son satırın (onun içindir ki irtica düşünmez ve "ayaklanır,, ve bu ayaklar beynin kuvveti sayesinde kırılır ve parçalanır) şeklinde okunması lâzımdır.

KAÇAKÇILAR

Gizli rakı yapanlar

Bartında kaçak rakı imal etmekten suçlu Mustafa, Salâhattin, Salih, Zehra, Fatmanın ilk duruşmalarına dün 9 uncu ihtisas mahkemesinde başlanmıştır.

Mahkemeye suçlulardan yalnız Salâhattin gelmiştir. Diğer suçluların da celbi için duruşma 22 kânunusani 1935 e kalmıştır.

Bir eroin işinde yapılan cürmü meşhut

Kadıköyünde Yeldeğirmeninde kahveci Süleymanın eroin sattığı haber alınarak cürmü meşhut yapılmış ve muhbir tarafından eroin almak üzere kendisine verilen 125 kuruş üzerinde çıkmıştır.

Süleyman suçunu inkâr ederek bu paranın 100 kuruşunu kahve parası olarak alıp ve 4 kuruş alıkoyduktan sonra 96 kuruşunu iade ettiğini, diğer 25 kuruşu da cigara satmak için aldığını söylemiştir.

Fakat cürmü meşhut yapıldığı zaman muhbirin de üzeri aranmış, liranın üstü çıkmamıştır.

Dünkü yapılan duruşmada hukuku âmme şahitleri ile Mimi isminde bir müdafaa şahidi dinlenmiştir. Miminin yalan yere şahadet ettiği anlaşıldığından hakkında takibat yapılmasına karar verilerek dava 31 kânunuevvele bırakılmıştır.

KRONİK

Yılbaşı gecesine Giderken...

Tayyare piyangosunda büyük ikramiye, yahut oyun masasında büyücek bir para kazanamazsanız, ne size piyango biletini satana, ne şansınıza, ne de hiç kimseye kabahat bulmayınız. Kabahat yalnız kendinizdedir. Kazanamazsanız, kazanmasını istemeği bilmiyorsunuz demektir.

Atina'da "Psikoloji araştırmaları kurumu,, başkanı doktor A. Tanagras öyle söyliyor. Bu doktor benim dediğimin aynini söylemiyorsa da, bu aralık her tarafta pek çok rağbet gören "Talih ve Şans,, adlı kitabında kurduğu nazariyeden o mana çıkıyor.

Atina'lı doktorun nazariyesini iyice anlatabilmek için, ilkin kendinin kitabında gösterdiği bir misali tekrar edeceğim.

Benikopulos adında bir borsa acentesi Luros adında bir eczacı arkadaşı ile birlikte bir akşam bir kaç bardak şampanya içtikten sonra Atina yakınlarında Diyonisos gazinosuna giderler. Orada borsa acentesi, kendisinden iyice emin bir tavır ile , cebinden elli drahmi çıkarır ve oyunu idare eden adama vererek:

— Rica ederim, der, 26 numaralı küçük atı kazandırınız.

Dediği gibi de olur. 26 numaralı attaki süvari kazanç yerinde durur. Acente kazandığı parayi yerinde bırakır ve bu sefer kendisinden daha ziyade emin olduğundan, oyun memurunun vasıta olmasına da lüzum görmez. Doğrudan doğruya küçük atlara hitap ederek:

— Emrediyorum, 26 numara sen duracaksın!.. der.

İkinci defa olarak 26 numara kazanır! Artık kendisinden büsbütün emin olan borsa acentesi bununla da kalmaz. Üçüncü oyunda tekrar:

— Gene emrediyorum, der, 26 numara kazanacak!

Yirmi altı numaranın böyle bir sırada üç defa kazandığını gören bütün oyuncuların hayret ve heyecanları arasında borsa acentesi otuz bin drahmiyi cebine koyarak çıkar gider.

Bunu uydurulmuş bir hikâye sanmayınız. Çünkü Doktor A.Tanagras'in söylediğine göre vak'ayi Atina'daki Psikoloji araştırmaları kurumu kontrol etmiş ve doğruluğunu anlamıştır. Zaten doktorun kitabında, kendi nazariyesini isbat edecek, yüz misal vardır. Bir bilgi kurumunun kontrol ettiği vak'aların doğruluğuna inanmak istemesek bile, inanmamağa elbette hakkımız yoktur. Bilgi kurumlarının sözlerine de inanmazsak, artık neye inanabiliriz?

Atina'lı doktorun psikoboli adını verdiği nazariyesinden anlaşılabildiğine göre, insanın kendisinde bir istemek kudreti vardır.Bu kudreti iyi kullanmasını bilirse insan her şeyi yapabilir. İyi talih, fena talih, zayiçelere, dualara, afsonlara uğurlu uğursuz şeylere, meselâ 13 sayısının uğursuzluğuna inanmak ve o itikatların tesirini görmek hep o irade kuvvetinden ileri gelir.

İnsan o irade kuvvetini iyi kullanmasını bilirse şansı, talihi, düzgün gider, fena kullanırsa her şey fena gider, üzerine uğursuzluk çöker .

İrade kuvvetini iyi kullanmak için mühim bir nokta vardır. Bu da onu, şuur ile değil, şuurun altında denilen surette kullanmaktır. Meselâ borsa acentesinin yapmış olduğu gibi bir kaç bardak şampanya içmiş olan bir adam tam şuur sahibi olamaz. Onun hareketleri şuurun altında sayılır, yani ne yaptığını büsbütün bilmez değilse de yarı bilecek bir halde olur.

* * *

Demek oluyor ki yılbaşı gecesinde tayyare piyangosu çekilmeğe başlanmazdan önce, yahut oyun masasının başına gitmezden önce bir kaç bardak şampanya içmek, kazanmağı istemesini iyice bilmek için iyi bir başlangıçtır. Fakat bu zamanda İstanbulda bir kaç bardak şampanya içe bilmek için tayyare piyangosunu daha önceden kazanmış olmak gerektir.

Bereket versin ki, doktor A. Tanagras insana şuurunu biraz kaybettirmek için daha ucuz bir vasıta da gösteriyor.Bu da her hangi bir Tanrıya mutlak surette ve körüne inanarak— kendisi öyle demiyorsa da, ben öyle sanıyorum — biraz sersem oluncaya kadar ibadet etmektir. Bu Tanrının Apollon olmasının, yahut gökten inmiş denilen dinlerden birinin Tanrısı, hattâ Buda olmasının hiç zararı yoktur. Elverir ki bir Tanrıya bel bağlanılsın!

Bu sefer yılbaşı gecesinin ramazan içine rastlaması, şampanyadan ucuz olan bu kazanç vasıtasının kullanılmasını kolaylaştırıyor. Çünkü teravi namazı da doktorun istediği şartı temin edecek kadar uzun bir ibadettir. Büyük ikramiyeyi mutlaka kazanmak istiyorsanız, teravi namazına bir de (Teheccüt) namazı ilâve edebilirsiniz. Ondan sonra tam gece yarısı vaktinde sizdeki piyango bileti numarasının büyük ikramiyeyi kazanmasını istersiniz, istersiniz ve istersiniz.

Ancak, teravih namazı kılmak ta haylıca uzun bir iştir. Hattâ vaktile iftar ziyafetleri verildiği ramazanlarda:

— Doğrusu bir yemek hatırı için uzun bir teravih kılamam!

Diyerek iftar ziyafetinden vazgeçenler de olurdu. Tayyare piyangosunun büyük ikramiyesi, eski zamanın iftar ziyafetlerinden de fazla bir nimet olmakla beraber, bu nimetin de bir teravih namazı kadar külfete değeri olup olmadığı düşünülecek bir şeydir. Düşündükten sonra kararınız menfî çıkarsa, yorganı başınıza çeker ve gece yarısından önce uyursunuz.

G. A.

Öz dilimizle

Haşlanan, ezilen, yanan çocuklar..

Gün geçmez ki gazetelerde, şuna benzer bir duyum (haber) gözümüze ilişmesin:

"Bayan Ayşenin üç yaşında kızı, çamaşır kazanının yanında oynarken, kazan devrildi, çocukcağız kaynar sularla haşlanarak öldü.,,

Yahut:

"Dün, filân yerde oturan falanca bayın iki buçuk yaşındaki oğlu, kibrit çöplerile baraka yaparken, çaktığı bir kibritle etekleri tutuştu, odada kimse olmadığından kurtarılamadı, diri diri yandı!,,

Bir başkası:

"Tramvayın arkasına, asılmak isteyen sekiz yaşlarında bir çocuk, ayağı kayarak düştü, tramvay tekerleklerinin arasında kalıp parçalandı.,,

Peki amma, sorulamaz mı ki, üç yaşında çocuğun çamaşır kazanı yanında işi ne idi?.

İki buçuğunu doldurmayan yavrunun eline kibrit çöpü verilir mi? Sekiz yaşında çocuk kim... Tramvay yürürken, arkasına asılmak kim?...

Bu çocukların ölümündeki ağır suçu ana ve babalarında aramak gerektir.

Çocuklarını başıboş bırakanlara bu haşlanmalar, bu ezilmeler, bu yanmalar birer gözdağı olabilirse ne iyi...

Yoksa, gazete yapraklarını karalayan bu kara duyumları daha çok işitiriz.

Nasıl ki adam öldüren bir çocuğun babasını sorguya çekiyorsak, çocuğunu başıboş bırakan babaları da, öyle hırpalamak ister. On yedi yaşını bitirmeyen çocuklar, yasanın bile yetişemiyeceği yerdedirler.

Böyle çocukların başlarına gelenlerden babaları, anaları yükümlü (mesul) tutmak gerek değil midir?

M. Salâhaddin GÜNGÖR

YENİ NEŞRİYAT

Büyük gazete

Büyük Gazetenin onuncu sayısı, yıl başı münasebetile fevkalâde şekilde bugün çıkmıştır. Gayet güzel renkli bir kapak içinde intişar eden bu sayıda, yılbaşı eğlencelerine dair meraklı yazı ve resimler, hikâye, heyecanlı üç tefrika, bilmeceler, müsabakalar, sinema, tiyatro, spor sahifeleri ve daha birçok güzel yazılar vardır. Büyük Gazetenin bu sayısı Türk mecmuacılığının en mütekâmil nümunesidir. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Öz Türkçe ile Bilmecemiz

Osmanlıca karşılıklarını yazdığımız kelimelerin öz türkçe mukabillerini şeklimizin boş hanelerine yerleştirerek kesip "Milliyet:' Bilmece memurluğuna" gönderiniz. Doğru halledenler arasında kura çekiyoruz ve kazananlara hediyeler veriyoruz.

Müddet: Bugün akşama kadardır.

Bilmecemiz

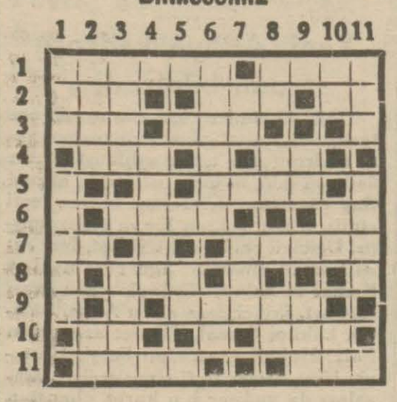

SOLDAN SAĞA :

1 — Dün sergisi açılan bir resim teşekkülü (6), Dünya (4).
2 — Mabeyn (3), Kirli (3), Istifham (2).
3 — Başına bir (o) getirince perhize girer (3), murg (3).
4 — Demir lekesi (3) Nota (2).
5 — Millet (4).
6 — Yaradan akan beyaz su (4), Şart edatı (2).
7 — Istifham (2), Sarmısağın arkadaşı (5).
8 — Asyada bir millet (3).
9 — Felek (5).
10 — Beyaz (2). Trabzonlu (3).
11 — Gevşek değil (4). Afrikada bir memleket (3).

YUKARDAN AŞAĞI :

1 — Geniş değil (3), Umumî (5).
2 — Güneşin batışı (4). Asmaktan emir (2).
3 — Mihrace (4). Cep bıçağı (4).
4 — Teşhir edilen yer (5).
5 — Istifham (2).
6 — Çok uzun (6). Atıf rabıtası (2).
7 — Bir Banka ismi (2). Fransa ile Almanya arasındaki mesele (3).
8 — Asmaktan emir (2). Ap (2) Yat (2).
9 — Duman lekesi (2). Kırmızı bir meyva (3).
10 — Dakik (2). şartedatı (2). Sonuna bir (l) gelince çınlar (2)
11 — Aşikâr, Flu değil (3) Hindistanda bir nehir (4).

İstanbul Ikinci Ticaret Mahkemesinden: Bakkal Ibrahim tarafından Cağaloğlunda Salih Zeki apartımanın da Osman Sudi aleyhine ikame olunan alacak davasının cari tahkikatında mumaileh mezkûr iakmetgâhını terkelediği hali hazır ikametgâhının da malûm olmadığından bahsile tebliğ ilâ mühaberi arkasına mübaşir tarafından verilen meşruhattan anlaşılarak ilânen vâki tebligat üzerine muayyen olan 25-12-934 tarihine müsadif salı günü saat 14 de mahkemeye gelmediğinden davacı avukatı tarafından dosyada ibraz edilen senetlerle ve haczi ihtiyatî kararından bahsile hukuk usulü muhakemeleri kanununun 401 nci maddesine tevfikan gıyap kararı ittihaz ve ilânen tebliğine ve tahkikatında 7 şubat 935 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 de talikine karar verilmiş olmakla keyfiyet tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (6408)

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sigortalarınızı Galatada Ünyon Hanında Kâin
ÜNYON SIGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon : 4.4888. 9563

BERİGİTTE HELM
3 milyon lira sarfile yapılan U. F. A. şaheseri
ALTIN

RADYO

Bugünkü program

ISTANBUL:
18: Çay saati: Otel Tokatliyandan nakil. 19: Jimnastik: Selim Sırrı. 19,30: Dünya haberleri. 19,40: Kitar orkestrası 20,10: Ziraat vekâleti namına konferans. 20,40: Plâk: Dans musikisi. 21,15: Anadolu ajansı - borsalar. 21,30: Radyo orkestrası. 22: Radyo caz ve tango orkestrası.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.
18: Popüler Leh musikisi. — 19: Sözler. 20,20: Plâk. 20,30: Hafif Viyana musikisi 22,10: Haberler. 22,20: Konfesans. 22,25: Lembergten: Neşeli popüler esnfonik konser.

1031 Khz. KÖNIGSBERG, 921 m.
17: Hafif musiki. — Muhtelif. 20: Berlinden nakil (Şarkılar.) 22: Orkestra. 23: Haberler. 23,30: Dans.

686 Khz. BELGRAT, 437 m.
19,30: Piyano - keman. 20,19: Haberler, millî neşriyat. 21,30: Opera musikisi. 23: Haberler. 23,20: Plâk. 24: Kahvehane konseri.

740 Khz. MUNIH, 405 m.
17: Şarkılar. — Sözler. 18,50. Piyano (Fritz Behrend kendi eserlerinden.) 19,10: Spor. 19,30: 'Peter Sigmair,, isimli skeç. 20, 50: Spor. 21: Dans. 21,55: 16 ncı asrın musikisi. 23: Haberler. 23,30: Dans.

638 Khz. PRAG, 470 m.
16: Anonim Dvorakın "Le Diable et Cathos,, operası. 18,30: Almanca neşriyat. 20,30: Şenşarkılar. — Sözler, 21,15: ?? 21,30: Filharmoninin senfonik konseri. 23: Son haberler. 23, 20: Plâk. 23,30: Cazband.

175 Khz. MOSKOVA, 1714 m.
11,15: Popüler konser. 12,15: Isveç neşriyatı. 13: İngilizce. 18,30: "Ispanyol vodvili,, 19,30: Karışık konser ve dans. 21: Millî musiki. 22: Muhtelif dillerle neşriyat.

832 Khz. MOSKOVA, (Stalin) 361 m.
18: Edebiyat vesaire. 18,30: Çocuk programı. — "Yaşasın 1935 senesi,, isimli neşriyat.

785 Khz. LEIPZIG, 382 m.
17: Radyo orkestrası. 18,20: Şarkılı konser. 19,10: Şenlikler. 20: Münihten nakil. 21,40: "Kış,, isimli skeç. 23: Haberler, spor. 23,20: Dans.

PARIS, (Kısa dalga) 19 m. 68
14: Konser nakli. 15: Haberler. 15,30: İngilizce haberler. 15,45: Revü. 16: Koloni hayatı. 16,15: Sözler. 17: Konservatuvardan nakilen konser.

841 Khz. BERLIN, 356 m.
18: Spor. 19: Skeç. 19,30: Org musikisi. 20: Piyano fantazileri (Schumann.) 20,30: Spor. 20,50: Milöckerin "DER BETTELTUDENT,, operası. (Berliner Stats operadan naklen.) 23: Haberler. 23,30: Dans.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.
18: Bertha salon orkestrası. 19: Çingene takımı. 18,35: Kadın. 19,50: Hikâyeler. 20,20: Piyano refakatile şarkılar. 21: Radyo tiyatrosu. 22: Bernard salsa takımı. 22,40: Haberler. 23: Askerî bando. 24,15: Çingene musikisi.

574 Khz. STUTTGART, 523 m.
17: Radyo orkestrası. 19: Amele. 19,35: Plâk. 20: Yaylı salon konseri. 20,45: Spor. 21: Piyes. "Der politische Kannegiesser,, 22: 17 inci asrın musmikisinden. 23: Haberler. 23,30: Dans. 1 - 3 Gece konseri.

904 Khz. HAMBURG, 332 m.
19: Köylü neşriyat. 20: Lauta ve şarkılar. 20,20: Ruhi musiki. 20,45: Spor haberleri. 21: Popüler musiki, 22: Münihten 23: Haberler. 23,30: Dans.

592 Khz. VIYANA, 507 m.
18,10: Plâk. 18,40: Gitar oda musikisi. — Sözler. 20,20: Haberler. 20,30: "Strausstan Lehara kadar,, adlı RADYO POPURISI. 22,05 Senfonik konser. 22,30: Haberler. 22,50: Konserin devamı. — Sözler. 24: Bar kuarteti. 1: Peşteden nakil.

950 Khz. BRESLAU, 316 m.
17: Hafif musiki. 19: Muhtelif. 21: "Krach un Jolante,, adlı musikili köylü temsili. 23: Haberler. 23: Haberler. 23,30: Dans.

1195 Khz. FRAKFURT, 251 m.
20: Hafif musiki. 20,50: Şarkılar. 23: Haberler. 23,25: Aktüalite, spor. 23,45: Dans. 1 - 3 Stüttgradtan.

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.
ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
12 "	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

TEPEBAŞINDA ŞEHİR TİYATROSU
İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu
Bu akşam Saat (20) de
HAMLET
5 perde
Yazan: W. ŞEKSPER
Tercüme eden: Ertuğrul Muhsin
9778

* *

Tepebaşı eski Gardenbar yılbaşı gecesi açılıyor. Müzik, dans, varyete zengin kota masalarınızı evvelden hazırlayınız.

* * *

Eski Fransız Tiyatrosunda
Şehir Tiyatrosu Operet kısmı
12-12-934 tarihte çarşamba günü akşamı saat 20 de cuma günü gündüz saat 14,30 da
DELİ DOLU
Operet 3 perde
Yazan Ekrem Reşit, besteleyen Cemal Reşit.
10104

OZAN OPERETI
(Eski Süreyya)
ZAN
Şef Muhlis Sabahattin Şehzadebaşı Ferah tiyatrosunda Fahri Gülünç, İsmail Dümbüllü.
Dikkat: Bu gece Ayşenin son gecesi, fiatlarda tenzilât,. Ayşeyi Melek Tayfur oynıyacaktır. Yarın akşam Çaresaz. Pek yakında Kırmızı ay, ilk opera.

Dr. NIŞANYAN
Beyoğlu Tokatliyan Oteli yanında Mektep sokak No. 35
9890

Dr. A. KUTIEL
Karaköy Topçular caddesi No. 33
9724

İstanbul Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinden: Galatada Manukyan hanında ikinci katta 1 numarada mukim tüccardan Marko Egiz Efendinin Holantse Banka terhin ettiği ceman 11735 kiloluk 167 - 540 numaralı A. markalı 374 denk tütüne mukabil alınan ve 31-3-934 tarihinde tediyesi icap eden 3344,50 liranın tediye edilmemesi hasebile mezkûr bankaca merhun tütünlerin satılması talep edilmiş ve mahkemece ticaret kanununun 766 ncı maddesinin ilk fıkrasına tevfikan ikametgâhı hâzırı meçhul bulunan medyuna ilânen yapılan tebligata rağmen bir gûna itiraz dermeyan edilmemiş olduğundan mezkûr maddenin 3 üncü fıkrasına tevfikan Almanyada bu mevcut bulunduğu anlaşılan merhun malumul'mıktar tütünlerin mahallî şehbenderliği marifetile ve mahallî örfü âdete göre şehbenderliğin tensip ecedeği şekilde satılmasına karar verildiğinin ve işbu kararın kezalik ilânın neşri ferdasından itibaren üç gün zarfında dayini huzûru mahkemeye celbettirmek suretile itiraz edilmediği takdirde karar mahkemenin kespi kat'iyyet edeceğinin tebliğî makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (6407)

Millî tefrika: 57

Katran Kazanı

Müellifi: Nazmi Şehap

Ve, kitap yığınlarını göstererek bir konferansa dönen sözlerine devam etti:

— İşiniz yoksa, kafa patlatıp bunları okuyunuz. Âlimler bulmak için değil hep aldatmak için uğraşmışlar. Onlar iyi yolları hedefe kısa ulaşan yolları daima tehlikeli gösterirler. Maksat? Bu yollardan gidip onlara yüksek menfaatler temin eden müesseseleri yıkmak isteyecek gençlerin adedini azaltmaktır. Fakat bu entrikalarına uzun müddet şu dünya kanmayacaktır. Artık insanlar uyanıyorlar... değil mi Hilmi?

Korbo boğuk boğuk;

— Evet üstat! — diye mırıldandı —

Bu sırada Ömerof üç sigara kâğıdını biribirine yapıştırmış ve ortasına koyduğu bir parça tütünün içine kovu veşil bir toz serptikten sonra bundan kocaman bir sigara yapmıştı. Kâh üstat, kâh gospodin diye anılan kara sakallı masa üstün de duran ağzı kehribarlı uzunca ve kalın bir yasemin çubuğu alarak;

— Ver bakalım evlât... — dedi—

Ve en aşağı hiç açılmamış bir kurşun kalem boyunda ve bir boş dolma kalınlığındaki bu sigarayı çubuğuna geçirip yaktı. Ucundan yağlı alevler fışkırtarak bir kaç derin nefes çekti. Sonra çubuğu Ömerofa uzattı. O da tıpkı onun gibi iki üç nefes çekince, çubuğu Hilmiye tutuşturdular.

Üstadın gözleri birdenbire ufalıvermiş ve Ömerofun mavi gözleri kanlanmıştı, Hilmi de çubuğu Nazmiye tutuşturmak istedi.

— Ben istemem...

— Bir nefes de sen çek canım...

— Pek pis kokuyor...

— Alışınca bu kokuyu duymazsın.

— Neye alışayım efendim? Bu pis kokuya mı?

Bu münakaşa üstadın canını sıkmış olacaktı, hiddetle elini uzattı:

— Ver bana, ver ver! Sigara boşu boşuna yanıyor...

Ve ağzına bir şeker kamışı değdirecekmiş gibi yutkunarak çubuğu dudaklarına dayadı. Derin bir nefes daha çekti. Sonra başını tavana bakar gibi kaldırarak ciğerlerini boşalttı:

— Pööof!.

Bu sigaranın yağlı bir dumanı vardı. Üfleyince havada âdeta bir hortum gibi, bir iki saniye kadar dağılmadan duruyordu.

Artık ne gospodinin, ne Hilminin, ne de Ömerofun sesleri çıkıyordu. Başlarını önlerine eğmişler, düşünür gibi durarak susuyorlardı.

Nazmi bu sessizlik içinde ağızdan ağıza dolaşan yasemin çubuğun seyahatini, bir müddet seyredaldı. Sonra yavaş yavaş, bu yağlı dumanın odada nefes alacak hava bırakmadığını hissetti. O zaman yerinden kalktı;

— Ben gidiyorum... — dedi —

Üç kafadardan cevap çıkmadı, Hilmiyi dürttü:

— Ben gidiyorum Hilmi..

— . . . . . .

Ömerofun beline bir tekme vurdu:

— Ben gidiyorum Ömerof.

— . . . . . .

— Ulan ne oldu bu adamlara?

Ve yarı şaşkın, yarı kızgın, lâmbayı kapıp odadan çıktı.

Hiç, "nereye gidiyorsun?,, diyen olmadı.

Taşlıkta, "belki bir kedi devirir de yangın çıkar,, diye lâmbayı söndürdü. Bir saniye sonra Sarıgüzelin karanlık sokaklarında bastığı yere bakmadan koşuyor, Arkadaşlarının oturdukları evden içinde mânâsını ve sebebini araştırmağa lüzum görmediği bir azap duyarak uzaklaşıyordu.

Bir gün sonra, Adalara saat bir postasını yapan yandan çarklı vapur, Modayı Kalamışı, Feneri geride bırakarak kınalıya doğru dümen tutarken kâh Hayırsızada açıklarına, enginlere kâh Anadolu kıyılarına göz daldıran yüzlerce yolcu arasında Nazmi de vardı.

Annesi çarşaflı kadınların oturduğu yere geçtiği için üst güvertede, durmadan fındık yiyen karamanlı, bitişik kaşlı, balıketinde bir tazenin karşısında, çıplak kollu, dolgunca kalçalı iki Alman kızının arasına sıkışmış, yalnız kalmıştı.

Gemi kalabalıktı.

İnsanları erkekli dişili, küçüklü büyüklü eksilten, yiyeceği, giyeceği her şeyi her şeyi azaltan harp, bilinemez ne garip sihirdir, Büyükada yolcularını sulh senelerinin bir kaç misli arttırmıştı. Şapkalı, fesli, başı açık, bol saçlı, az saçlı ve cavlak kafalı bir kalabalık şarkı söylüyerek, konuşarak, gülüşerek, bağrışarak adalara gidiyordu.

Haydarpaşa önlerine kadar gelerek gemi torpilleyebilen düşman denizaltı gemileri; yan mahallerde vesika ekmeklerinden dizanteriye tutulup ölenlerin kötü haberleri, ne kapı komşularından biribirine sevgilinin kimbilir hangi cephede öldüğünü bildiren kırmızı bir şehitlik kağıdı verilmiş olması, ne de parasızlık... evet parasızlık bile cephe gerisinde kalanlardan bir çoğunun cuma, pazar eğlencelerine mâni olamıyordu.

Kalay, bakır para ediyordu ya!. Hiç düşünmüyorlar, mutpaklarında ne varsa Bitpazarlarına yığıyorlardı. Bunlardan sonra fazla halıların, sonra kalan halıların, daha sonra iç çamaşırlarının, yatak çarşaflarının, perdelerin sırası geliyordu. Onları da satıyorlar savıyorlardı. Ve bunlar da kalmayınca kimbilir neler yapıyorlardı? Herhalde birçaresi bulunuyordu ki Ada vapurları gene kalabalık, gene şık insanlarla dolu... Marmarayı çarklarile döverek, tentelerini rüzgârlandırarak çamlıklara doğru yollanıyordu.

Bugün ana oğul Sadun beylere gidiyorlardı. Valide hanım sabah sabah gene sinirlenmişlerdi. Nasıl sinirlenemezdi zavallı kadın ki perşembe günü akşamı saat beş vapuruna mutlaka yetişmeliyiz diye sıkı sıkı tenbih ettiği halde, mahdum bey kendisini ancak cuma günü saat bir vapuruna, o da ha kaçtı, ha kaçıyor!,, diye bin bir telâş içinde bindirebilmişti! Bir gün evvel gidecekleri yere bir gün sonra gidiyorlardı. Valide hanımın canı burnuna gelmişti. Vapurda elâlem içinde avaz avaz bağırmamak için kendini güç tutuyordu.

Bir kaç defa yerinde duramaz olmuş, kalkmış kalkmış oturmuştu Bereket versin, beraberinde getirdiği Hüseyin Rahminin bir romanı na... vapur yol aldıkça, Hüseyin Rahminin zekâsı yavaş yavaş tesirini göstermiş, kendini edibin kimbilir hangi kahramanına daldıran hanımın çatık kaşlı yüzünde sessiz

— Bitmedi —

Devrimler ferağatle inançla kazanılır

(Başı 1 inci sahifede)

Spartaküs hareketinin kaybetmesine sebep şeifn sözünü geçirememesi ve disiplinin kaybolmasıdır. Bedreddini Simavî azlık içinde büyük düşmanlarla karşılaştı., Adamları kendilerine bağlı idi. Fakat bunlara rağmen o vakitki hükümdarların birleşmesi karşısında kaybetti. Yani harekete geçecek zamanda istical etti.

Sahibizenç'in hareketi

Şefler arasında ihtilâf olduğu zamanın neticesini bir misalle anlatıyorum. Abbasiler zamanında idi. Sahibizenç ismindeki adam esarete isyan etti. Sahibizenç etrafına birçok esirler topladı. Her duyan esir Sahibizence iltihak etti. Bu esaretin ilgasını ve her insana maddî ve mânevî saadeti temin edecek kadar yer yurt ta istiyordu. Abbasi halifeler korktular. Müsademeler başladı. Fakat Sahibizenç halifenin ordusunu bozdu. Lâkin bunların şefleri arasındaki ihtilâf neticesinde Sahibizenç te kılıçtan geçirildi.

Corci Zidan medeniyeti islâmiye tarihinde 2,5 milyon adamın bu esnada kılıçtan geçirildiğini söylüyor.

Şarl Jid içtimaî müesseseler kitabında Spartaküs ve Sahibizenç hâdiselerini Romalı müverrihler gibi düşünerek Fransız Ansiklopedisinin tersine olarak ihtilâllerde şuna misal gösteriyor. İhtilâller daima münevverlerin önayak olması ile başarılmıştır. Sahibizenç ve Spartaküs ayak takımı olduğu için kaybettiler.

Halbuki bu adamlar böyle değildi. Spartaküs büyük bir Trakyalı kumandanı idi. Romalılara esir olmuştu. Kabahati bu idi.

Biraz daha zamanmıza doğru gelelim.

Devrim prensipleri bakımından 1789 büyük Fransız ihtilâlini gözden geçirelim. 145 sene evvel patlak veren hâdise... Bu çok mühimdir. Çünkü prensipleri bir iki devlet istisna edilirse aşağı yukarı hâlâ evrensel ve vaziyetini muhafaza etmektedir.

Bu devrim fikir bakımından Jan Jak Ruso, onun içtimaî mukavelesi (kamusal bağlama) yalnız Fransız ihtilâline müessir olmadı. Dolayısile bir iki devlet müstesna bütün dünya rejimlerine müessir olmuştur. Bence büyük Fransız devrimi her bakımdan devrimin bütün şartlarına riayet etmiştir.

Zaman kolladı.

Tenin verdiği malûmata göre Fransa açlıktan kırılır vaziyette idi. Zemini de hazırlanmış buldu. Çünkü Jan Jak Ruso gibi müellifler çok şeyler yazmışlardı.

Fransada üçüncü cumhuriyet

Süratte kusur etmedi. Belki de lüzumundan fazla sürat gösterdi. Fransız devriminin sistem bakımından icabatını yere koydu. Yeni nizamı yurttaşlık hakkı nizamını koydu. Bunlara rağmen ihtilâl sıyasal bakımdan olsun, şekil bakımından olsun, bir iki defa sürçtü.

Fransız cümhuriyetinin adı üçüncü cümhuriyettir. Ne için, neden kaybetti?

Bence, benim tarihten anladığıma göre Fransız devrimi ihtilâllerin istratejik, taktik şekillerini bir arada ceme demediği için kaybetmiştir. Şefler arasına anlaşamamazlık girdi. İhtilâf çıktı. Kıskançlık, fikir ayrılığı başladı.

İhtilâl yaşaması ve ilerlemesi için kendine lâzım olan en esaslı prensibi, birlik prensibini kaybetti. Şefler kanlı bıçaklı oldular. Dantonun başının giyotin altında koparılması eski arkadaşı Robespiyer için bir zafer oldu. Danton ölürken bağırdı:

— Üç aya varmaz Robespiyer, sen de benim gibi ölürsün...

Hakikaten öldü. Bunun neticesi ne oldu?

Napolyon iki ayak gibi olan arkadaşın çökmesi, üzerine çöken tahtın üzerine geldi, kondu. Fransız devriminin ilk safhalarında önayak olanların hepsi feragat sahipleri idiler.

Feragat devrimlere önayak olanlarım bellibaşlı hasletleri olması icap eder.

Fransız devriminde önayak olanlar zaman geçtikçe buna riayet etmediler. Kanaatkâr ve cesurane hareket edenler pek çok servet sahibi oldular.

Zengin olunca devrimcilik imanları zayıfladı. Günün birinde yeni rejim ve yeni nizam aleyhindeki birtakım mürtecilerle anlaşmağa başladılar.

Devrim yüzünden zengin olan milyonerler Napolyon iş başına gelince onunla çalışmağı taahhüt ettiler. Işin başına gelince, onunla anlaştılar.

Yani artık devrim önayak olanlar tarafından feda ediliyor, paraları kurtarılıyordu.

Devrimle para trampa ediliyordu.

Bir sürçme

Yalnız 1789 ihtilâlinin nasıl sürçtüğünü size kısa malûmat içinde izah ederken bir noktacığı işaret edeceğim.

Dantonla Robespiyer biribirine kıydılar. Bu yetmiyormuş gibi devrimi para ile değiştiler.

Fakat Danton ile Robespiyer tarihin sonuna kadar böyle bir lekeden uzak kaldılar. Onların kabahati biribirine ve nihayet ihtilâle kıymak ile kaldı. Robespiyer bu Araslı sert avukat öldüğü zaman kanlı gömleğinden başka bir şey bırakmadı. Danton ise kaçabilirdi. Kendisine kaçmağı teklif edince Danton ona şu cevabı verdi:

— De Mülen.. kaçmak olur mu? Fransız bıçağını Londradaki safaya tercih ederim...

Giyotin önünde cellâda bağırdı.

— Cellât başımı kopardıktan sonra saçlarımdan tut. Kanlı başımı etrafa göster. Halka göster... Çünkü kanlı baştan başka onlara bırakacak bir şeyim yok, dedi.

Eğer onlar arasında bir ihtilâf çıkmasaydı, devrim daha çabuk tamamlanır ve lüzumlu lüzumsuz birçok kanlar dökülmezdi.

Maamafih şunu da ilâve edeyim ki Fransada cumhuriyet iki defa sürçün üçüncü defa ilân edildi ise bunun rejimi milyonlara karşı trampa edenlerin yüzünden değil, Danton ve Robespiyer gibi kanlı bir baş ve kanlı bir gömlek bırakanların yüzünden yükselmiştir. Zira onlar feragati gelecek nesillere gösterdiler.

Devrimde feragat

Baylar bayanlar,

İnancın büyük ehemmiyeti olduğunu söylemiştim. Bu inanç devrim bakımından değil, bana göre hayatın her safhasında mevzuu bahsolabilir.

Bunun ilk şartı inanmadır. Şuraya bir kayıtçık daha ilâve etmek istiyorum. Feragat yalnız Robespiyer ile Dantonda görülmüş değildir. Bizim tarihimizde boy gösteren pek çok vakalar vardır. Biz büyük şeflerin büyük feragatlerini sever olduğumuz için kendi büyüklerimizden misal vermedim.

Atatürkün feragati!

Bu vesile ile son devrimin, en büyük şefi vaziyetini, Atatürkün vaziyetini söyliyeceğim.

Atatürk eski nizam yerine yeni nizam koyma gibi iş yapmağa karar verdiği gün, İstanbul hükûmeti tarafından idama mahkûm edildi. Güldü. Ordu müfettişliğinden atıldı. Gene güldü. Kendi apoletlerini söktü. Onca büyük varlık, milletinin öz varlığı ve onun yaşaması idi. Bu onu görüyordu. Bunun için ölüm ve faragate giriyordu. Bunun neticesi yeryüzünde Allahın vekilliğini yapan cebbar bir halife ile bütün bir dünyanın ayakları altında çiğnenmesi oldu. Bundan başka bir iki misal daha vermek istiyorum.

Meselâ feragatçiler sırasında Mitat Paşa zamanında büyük rol yapan Namık Kemal de gelir.

Bay Siyret Kemalin şu mısrarını söylemişti:

(Tâ ezelden merd olmağa ahdeyledim ben
Hücceti namusumu imzalarım kanımla ben)

İnsan en büyük sarayların debdebeli salonlarında oturur. Fakat inanç olmaymca orada ne zevk alır.

Fakat Namık Kemal gibi inanç sahibi olursa Magose kalesini bir bülbül bahçesine çevirir.

En büyük şart ıztırapları duymaktır.

Plevne kahramanı Osman Paşa

Ruslar Plevneye girdikleri zaman hemen koşuşarak Osman Paşayı aramışlar. Yerinde kimse yok. Hiç bir yerde yok. Yerde yaralılar arasında apuletli bir adam bulmuşlar. Bir de bakmışlar Osman Paşa imiş. Son hurruç esnasında o da Mehmetçiklerle atılmış ve yaralanmış, isimsiz bir Mehmetçiğin yanına düşmüş kalmış.

Türk milleti bir Plevnesi ile Rusları yeniyordu. Size içtimaî vaziyetleri yüksek adamların yanında inkılâp kürsüsünden içtimaî mevkii olmayan bir adamın ismini söyliyeceğim. Bu yersiz değil, tam yerinde olacaktır.

İstanbul Üniversitesinin Türk devrimi kürsüsü dünyanın ilim kürsülerinden biri ve belki birincisdr. Buradan sanlar rütbelerile degil, kendi meziyetlerile tanınırlar.

Giritli Ali onbaşı ne yaptı

Girit adasındaki bir feragati söylemek istiyorum. Girit 1314 te hâmi devletler tarafından işgal edilmişti. Ingiltere, Fransa, Rusya, Italya. Gene Osmanlı hükûmeti cari. Bunlar gûya Giridin Yunanistana ilhakının önüne geçmek için Giritte sükûnu iade etmek istiyorlardı. Bunun için donanmalarını oraya göndermişlerdi. Müslümanlar Hıristiyanları öldüremiyecekti. Fakat Hıristiyanlar Türkleri öldürüyordu. Ne ise. Maksat Yunanistana Giridi vermek idi. Girit Türkleri bu günlerde kendi öz devletlerinin himayesinden dahi mahrumdu. Girit tamamen düveli hâmiyenin elinde idi. Düveli hâmiye katliâma iştirakleri mevzuu bahsolan Türkleri yakaladılar. Osmanlı mahkemelerine değil, gemilerindeki deniz divanı harplerinde muhakeme ederlerdi. Giridin Hıristiyan âsileri iki taraftan himaye görüyordu. Hem yerli hükûmetten, hem de düveli hâmiyeden. Orada kimsesizler Türklerdi.

Kandiyede Ali onbaşı adında evvelce jandarmalık yapmış bir Türk tevkif edildi. Ingiliz divanı harbi önüne çıkarıldı. Muhakeme edildi. Olüm cezasına mahkûm oldu.

Ali onbaşı elleri kelepçeli asılmak üzere dışarı çıkarıldı.

Son söz olarak sordular:

— Ne söyliyeceksiniz?

— Evet dedi... Bana bir su getir...

Ingiliz neferi suyu getirdi. Kelepçeli ellerile birdenbire Ingilizin kafasına vurdu. Ve onu yere yıkarak üstüne bastı ve darağacına çıktı.

Biz öyle bir milletiz ki yalnız elimiz değil, ayağımız da kelepçeli olsa bütün dünyayı ezebiliriz.

Ali onbaşının burada göstermek istediği şey bu idi!

Size inancım, kazanmanın ilk şartı olduğunda ısrar ediyorum.

İnanç samimî olmalıdır.

Inanç kazanmanın âmili olabilmek için lâalettayin bir inanç olmamalıdır. Şuurlu ve samimî olmalıdır. Size bu hususta Türk devriminin safhaları içinde cereyan eden bir hâdiseyi nakletmek isterim. Hiç unutmam. Bir gün Izmir alındıktan sonra Izmirde Atatürkün lûtûf ve müsaadesile bir akşam sofrasında idim.

Şimdiki İç işler Bakanı Bay Şükrü Kaya da orada idi. Beraberdi.

Atatürk İstanbul gazetecilerini davet etmişti. Yemek yendi. Kısa bir iki nutuk söylendi. Diğer bir odaya girildi. Yemekten sonra birçok şeyler görüşülürken söz nilâfetın ilgasma intikal etti.

Saltanat kalkmış, hilâfet duruyordu. Artık bunun kalkması lâzım idi. Çünkü saltanat titri alınsa da hilâfet ismi altında bu adamların gene bir gün eski şeyleri almak isteyeceği muhakkaktı.

Atatürk herkese fikir soruyordu. Kendi fikrini söyledi.

Hilâfetin ilgası lâzımgeleceğini, bunların bir gün memleketin başına bir belâ olacağını, esasen bunun muasır devlet, hattâ müslümanlık prensibine bile uymadığını izah etti. O zaman herkes bunu kabul etti. Yalnız bir kişi Bay Hüseyin Cahit o gün Tanin baş muharriri idi.

Bu işe akıl erdiremediğini, fakat Atatürk böyle bir şey istiyorsa bu vaziyet karşısında Atatürkün hatırı için seslenmiyeceğini söyledi. Atatürk ona derhal şu cevabı verdi:

— Fikrimizi samimiyetle benimsemiyenlerle milleti alâkadar edenlere hatır için susmalarına ve bizimle beraber olmalarına ihtiyacımız yoktur. Bize samimî surette inananlar lâzımdır.

Atatürkün görüşü ile bir inancın nasıl olması lâzımgeldiğini söylediler.

Inanç şuurlu ve samimî olmalıdır. Yalnız siz değil, bütün bir rejim de tehlikede kalabilir. Uç samimî ve sağlam adamın gayri samimî inançlarla mücehhez binlerce adamı mağlûp edeceğine şüpheniz olmasın.

Namık ..... söylediği gibi inançla dövüşmek lâzımdır. Hatır için susalım diyenler kaybederler.

Devrimin muvaffakıyet şartları

Devrimlerin tarifleri, muvaffakıyet şartları içinde tarihin bellibaşlı hareektlerini tahlil ettik. Tatbikattan aldığımız verimler şunlardır

Bir devrim muvaffak olabilmek için: Zamanı kollanması, süratle hareekt edilmesi, zemini fikir cihetinden hazırlaması, devrimin kabul ettiği şeyi pazarlıksız ortaya koyması, birlik, feragat ve inanç lâzımdır.

Türk devrimi, Rus Sosyalist devrimi bütün bu bakımların icabatını bu ane kadar yerine getirmiştir. Irtica daima devrimciler arasında bu esasları bozmak için hareekt eder. Irtica fırsat bulunca tatlı ve kurnaz görünüyor. Bu şartları yıkmağa başlar. Umitsizliği yayar. Şeflerin şahısları ile uğraşır. Meselâ Meşrutiyette Talât Paşanın şahsı ile uğraşıldığını çok iyi bilirim.

Herkes posta hademesi, posta kâtibi Talât kimdir? diye.. Kim oluyormuş diye?.. söylenip dururdu.

— Kim oluyor? Hareketi yapmış . . .

Devrimcileri feragatten çıkarmağa çalışırlar. Bu irticanın rollerinden biridir. Devrimcilere para ve kazanç yolunu gösterir. Ona mazinin büyüklüğünü, yeniliğin küçüklüğünü gösterirler. Meşrutiyette bu propaganda o kadar ilerledi ki yabancılar bile işe karıştı.

Fitz Maurice ismindeki bir Ingiliz bile şeriat istemiş idi.

Para ile elde edilen hocalar imam (?) Fritz Moris başta olduğu halde 31 Mart vakasını yaptılar.

Irtica yok edilip ortadan kaldırıldıkça bu propagandalardan vazgeçmez.

Fırkanın büyük kongresi

(Başı 1 inci sahifede)

lecek bir neticedir. Şimdi yeni saylav seçimi kararını almakla C.H.F. kendisini belediye seçimine nisbetle daha genel daha geniş köylüsü ve kentlisi dahil olduğu hal de bütün memleket evlâtlarının takdirine imtihanına arzediyor. Belediye seçiminde kentli yurtdaşlardan aldığımız takdiri kuvvetle umuyoruz ki yeni saylav seçiminde bütün yurtdaşların yekûnundan alacağız.

Bir sıyasal fırka seçim işlerinde çok ciddî uyanık olmalıdır. Bu kaideye uygunlukta çok titiz olmamıza rağmen ne için bu kadar güveniyoruz. Bu güveniş elbette sebepsiz değildir. Biz fırkanın bütün iç çalışmalarında ve fırka hükûmetinin tutumlarında bütün yurt işlerinde esasen milletin ara bulmaz özü ile mütemadiyen temastayız. Biz bir défa her yıl mahalleler ve köylerde onbinlerce fırka ocağında nahiye, kaza ve vilâyetlerde birbirinin çalışmasını tamamlıyan kongralar yapıyoruz. Her kongranın yurdun idaresi ve ihtiyaçları üzerinde canlı konuşmalar yapması için her gün artar teşvikler yapıyoruz. Her kongrada bu çalışma her yıl halktan merkeze doğru yurtdaşların hakiki dilelerini ve iç duygularını toplamağa fırsat veriyor. Bundan başka kongralarda fırka proğrammın devlet gidişine esas olan ana çizgileri üzerinde halimize uygunluk noktasından yeni teklifler yapılması imkânı hasıl oluyor. Fırka merkezi bütün bunları derinleştirdikten ve temiz süzgeçinden geçirdikten sonra her işin yapış değeri noktasından hususiyeti ölçülüyor.

Vazife başında

Fırka saylavları meclisin çalışma aralıklarında yurdun köşe bucaklarına dalıyorlar. Ve yıl içinde yapılmış kanunların tatbik şekillerini yeni kanunlar yapılması ve düzeltilmesi lâzımgelen işleri gözden geçiriyorlar. Merkeze, vazife başına döndükleri zaman meclisin fırka gurubunda bütün bu görüşlerle hükûmetin düşünüşleri karşılaştırılıyor. Işte bir yandan fırka teşkilâtının, öte yandan gurubun birbirini tamamlıyan bu çalışmaları fırkanın ve hükûmetin gidişi için faydalı olan istikameti çiziyor.

Bütün bunlar ulusun, fırkanın ve hükûmetin yan yana ve iç içe çalışmasını ve bu çalışmanın yurd ihtiyaçlarına uygunluğunu temin ediyor. Yaptıklarımızın eyiliğine ve doğruluğuna güvenimiz bundandır.

Yeni kongre

Arkadaşlar, yeni bir kanunla vilâyetler umumî meclisleri seçiminin birden yenilenmesi onaylandı. Biraz evvel belediye meclisleri toptan yenilenmişti. Ote yandan yeni saylav seçimi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi yenileniyor. Fırkanın büyük kongrası da önümüzdeki mayısta yenilenerek geçen kongradanberi geçirdiğimiz dört yıllık zamanın verdiği tecrübelerden istifade edilecektir. Bu suretle önümüzdeki baharda Türkiye Cumhuriyeti bütün çalışma unsurlariyle ulus birliğinin yeniden emniyetini kazanmış bir halde, taze bir kuvvetle yeni çalışma amaçlarına doğru hız alacaktır.

Seçim usulleri

Arkadaşlarım, fırka seçim usullerinde, yeni bir yola girmiş bulunuyoruz. Bizim fırkacılığımızda bir yönden demokratlık ve halkcılığa öte yakadan birlik ve beraberliğe ayrı ayrı yer verilmiştir. Seçimlerde rey vereceklere danışmadan namzet göstermek tipini tecrübe ettik. Netice eyi olmadı. Büyük bir çokluğun az insan üstünde hiç bir klavuzlu yapılmadan reyleri toplamasındaki güçlük de meydandadır. Ikisi ortası bir yol olarak rey vereceklerin daha önce meyillerini yoklamakta isabet gördük. Son belediye seçiminde gördüğümüz hareket ve sıcaklık bu görüşü besledi.

İkinci müntehip seçimleri için yoklama ocaklardan yukarı fırka idare heyeti üyeleri arasında yapılacaktır. Bundan başka bir faydası mühim seçimlerde yoklamacı olarak reykullanmak hakkını kazanmak için fırka idare heyetleri seçimlerinde fırkalıların daha dikkatli ve uyanık olmalarını temin etmesidir. Kadın yurtdaşlarımızın seçime sokulmaları girdiğimiz yeni çalışma devrinin göz çeken bir hususiyetidir. Fakat fırka yolundan fırkalıların reyini atarak seçilebilmek için kadınlarımızın hemen fırkaya girmeleri lâzımdır. Fırkamız ne oins, ne meslek üstüne bir ayırda yapmaksızın yurd politikasını ulusa maletmek prensibini kovalar. Bizim görüşümüzde bir tarafta bir takım profesiyonel politikacılar, öte tarafta hepsi kendi hususî işleriyle meşgul tek tek vatandaşlar yoktur.

Kadın ve erkek yurtdaşlar hekimlik, mühendislik, avukatlık gibi vazifeleri ve iş adamlığını ve ev kadınlığını yaparken bütün bunlardan üstün müşterek yurtseverlik vazifesini sıyasal çalışma ile devlet idaresine iştirâk vazifesini bir tarafa bırakamazlar. Her yurtdaş kendi mesleği yolunda çalışırken ancak kendi şahsî faydasını düşünür mevkide bulunur.

Kadınlarımız

Habuki bundan ayrı bir yurd için çalışanlar safı da vardır. Bugün Türkiyede bu saflar Cumhuriyet halk fırkasının sinesinde arka arkaya sıralanmış bulunyor. Sıyasal çalışma yükümünü alan kadınlarımız varlığımızdaki kuvvet ve tesirlerini duyurmak için bu saflar içinde kendilerine ayrılan şerefli mevkii almağa koşmalıdırlar.

İleri...

Arkadaşlar, fırkamızın bir büyük ana vasfı olan inkılâbcılık hızı içinde durmadan ileri gidiyoruz. Türk dili de Türk toprakları ve Türk pazarları gibi ecnebî istilâsından kurtulacaktır. Soyadı almada göze çarpan coşkunluk bütün ulusun eyi duyuş ve ileri anlayışında ümitler besliyecek bir ölçüdedir.

Yurdun ihtiyaçları

Arkadaşlar, hükûmet yurdun her bakımdan ihtiyaçlarına uyan bir genişlikle çalışmaktadır. İç emniyet ve inkılâbı koruma işleri duygulu bir titizlikle yapılıyor. Bunun yanında dış işlerimiz hangi gün nereden belireceği belli olmıyan hadiselere karşı vaziyetimizi koruyacak bir uyanıklık ve dikkatle kovalanıyor. Bütün dış alemle sulh ve anlaşma yolundayız.

Silâhsızlanma teşebbüslerinde en geniş hüsnü niyetle çalıştık. Silâhları eksiltme yerine arttırma neticesini veren beynelmilel çalışmalar ta baştanberi millî müdafaaya verdiğimiz ehemmiyetin ne kadar yerinde olduğunu gösteriyor.

İç ve dış politika

İç ve dış politikada ve millî müdafaada olduğu gibi ökonomi çalışmalarında da hükûmetimiz hayaller peşinde koşmadan zaif ihtimallere inanmadan uzak, realist ve pratik yollar almıştır.

Güçlükler belirmeden ve yığın haline gelmeden onları önleyici tedbirler alındı, millî sanayi, Türk parası, ticaret ve tediye muvazenesi vaktında onrundu. Bu önden görüş büyük fabrikalar açma devrine girmemizi çabuklaştırdı. Dışarıya çıkarılacak toprak ürünlerini değerlendirme sayesinde oldukça geniş fiyat buldu. Dış pazarları açan klering yolu ile de son yıldan satılmamış bir şeyimiz kalmadı. Hattâ ana ihracat mallarımız arasında bulunmıyan buğdayın dış satışı genişliyor, buğday korumanın verdiği imkânlarla yapılmakta olan silolar Türk buğdayını piyasada fazla fiatla aratıyor.

Maliye

Arkadaşlar, Türk maliyesi vergilerde yurttaşın ödeme kabiliyetini zorlamıyan bir çığırdan gitmektedir. Bunun gibi devlet bütçesinde göze alınan işlerde ancak devletin gelir yekûnunu geçmiyen durbinlikle ve hayata uygunlukla yapılıyor. Denk bütçe ve düzgün ödeme bugünkü Türk maliyesinin şiarıdır. Bütçe denkliği üzerinde devletin taassupla duruşu dünya buhranının doğurduğu umulmadık güçlükleri yenmemize imkân vermiştir.

Arkadaşlar, her gün ihtiyacın istediği tedbirleri almakta geçikmiyoruz. Bundan başka olarak en derin araştırmalarla en iyi diye yaptığımız işlerin hayata uymıyan taraflarını görünce her gidişte esas bildiğimiz yurt için ve ulus için faydalı olmak prensibine sadakatla bağlı kalıyoruz. Tedbirleri değiştirme vazifesinde geçikmiyoruz.

Geçen yıl yapılan buğday koruma kanunu kısa bir tecrübeden sonra hem maksadı korur hem de ihtiyaca daha iyi uyar bir hale getirildi. Iç mahsullerin dış pazarlarda satış ile getirdiği kârın mühim kısmını mutavassıtlardan kurtarmak için satış kooperatifleri lâyihası yapıldı. Mahsülün fazla para ettiği zaman yapılmış çifçi borçlarının kolaylıkla ödenmesi için devlet tedbirler düşündü.

Tuz satışı işlerini tanzim içine eyi yollar aranıyor. Bütün bu işlerin yeni Meclisin işe başladığı aylarda kanunlaştırılması için hazırlıklar vardır.

Arkadaşlar, son söz olarak söyliyeyim, Cumhuriyet hükûmeti bu çalışmalarında hayale ve taklitçiliğe sapmadan yaşadığı günün bütün icablarına uygun, ulusun ihtiyaçlarına tam karşılık olan tedbirleri her gün en dikkatli gözü ile aramakta, bulmakta ve bu yolda cesaretle, emniyetle ilerlemektedir.

B. Recep Ankarada

ANKARA, 29 (Telefonla) — Fırka genel kâtibi Bay Recep geldi. Fırka ileri gelenleri tarafından karşılandı.

MEMLEKETTE

Akşehir belediyesinde şikâyet defteri

AKŞEHIR, (Milliyet) — Belediyemizin değerli azaları tarafından halkın istek ve dileklerini yazmaları için bir dilek defteri konmuştu.

Her nedense bu defter bundan altı ay evvel kaldırılarak halkın bu gibi şeyleri istida ile yazmaları ileri sürülerek bu defter ortadan kaldırılmıştı.

Yeni belediye azaları bu işin ehemmiyetini düşünerek belediyede yeniden bir dilek ve istek defteri açmışlardır.

Bozdoğanda ilk mektep nasıl yandı

AYDIN, (Milliyet) — Geçenlerde Bozdoğanda bir okulun yandığını yazmıştım. Yerinde yapılan araştırmalar üzerine yangın hakkında şu bilgi elde edilmiştir:

Geceleri bir hademe okulda nöbetçi kalır ve bundan ötürü sobayi yakarmış. Sobanın dışa çıkan borusu yapının kiremit saçağına kadar uzanıyormuş. Saçağın tahtası borunun sıcaklığından kızmış ve sıçrayan bir kıvılcımdan tutuşarak ateş tavan arasına doğru yayılmış.

Once Bozdoğanda ilk okul müfettişi Bay Necip te vardı. Necip geç vakit mektebe gitmiş ve yatmış. Yangın dışından görülmüş ve yetişilerek mektepteki bütün pılı pırtı dışarı çıkarılmıştır.

Geçen yıl ilk okul da yanmasından ötürü yersizlik yüzünden muvakkat okul yapılan bu bina çok harap ve eski bir şeydi. Okulun bir tarafı yangını söndürmek üzere yıkılmıştır.

Akşehirde yağmurlar

AKŞEHIR, (Milliyet) — Çoktan beri beklenen bereketli yağmurlar yağmağa başlamıştır. Bu gece yağmağa başlayan yağmur o peyce devam etmiş; halkımızın bilhassa çiftçimizin yüzü gülmüştür.

Sivasta yerinde bir yardım

SIVAS, (Milliyet) — General Ismet Inönü ve Hafızrecep ilkmekteplerinde okuyan fakir çocukların ders levazımlarına sarfedilmek üzere Sıvas - Erzurum yolu inşaat mühendislerinden Bay Haydar yetmiş beşer lira naktî yardımda bulunmuştur.

Sivasta idam kararları

SIVAS, (Milliyet) — Bundan bir müddet evvel Sıvasın Ulaş nahiyesinde hancılık yapan Artinin parasına konmak için aralarında bir ittifak yapan üç kişi geceyarısı ellerinde kazma, balta, değnek olduğu halde Artinin evine giriyorlar. Gece uykusunda uyuyan ev halkına balta ve kazmalarla saldırıyorlar. Artini, karısını, kızını ve beşikteki yavrularını vahşiyane bi rsurette öldürüyorlar. Bu meselede suç ortakları Hamyar, Ohanis ve Toriğu tevkif edilerek muhakemelerine başlanmıştı. Şimdiye kadar devam eden muhakeme bu hal ta neticelendi. Suç ortaklarından Hamyar ve Ohanisin idamlarına, ve Toriğin yaşı küçük olduğundan idam kararının yirmi dört sene ağır hapse çevrilmesine karar verildi. Kararlar temyiz mahkemesine gönderilmiştir.

Sivasta soy adı alanlar

SIVAS, (Milliyet) — Sıvasta şimdiye kadar soy adı alanların adlarını bildiriyorum.

Vali Süleyman Sami (Kepenek). Bu isim Sıvasın meşhur sularından birinin adıdır. Vali Bey bunu Sıvasa karşı duyduğu büyük bir sevginin yadigârı olarak almıştır.

Fırka kumandanı general Ilyas (Aydemir), cumhuriyet halk fırkası başkanı Hüseyin Veli (Gürleyük), belediye başkanı Hikmet (Çobanğil), sıhhiye müdürü Ismail (Unal), hususî muhasebe müdürü Hayri (Atay), gazete bayii kitapçı Kâmil (Yalçın), matbaa müdürü Tevfik (Ergin), muhasebeci oğullarından divanı muhasebat ikinci reisi Abidin burada bulunan babasına soy adını (yurdakul) olarak seçmiş ve babası tarafından yenilendiğinden muhasebeci oğulları bu şekilde nüfusa müracaat etmişlerdir.

Sorgu hakimi Kadri (Bilgin), sanatlarevi müdürü Rasim (Çeliker), nüfus müdürü Ulvi (Sözen), Kızıl Irmak yazıcılarından Reşat (Ergün), inhisarlar başmüdürü Muhtar (Boyat), takibat şubesi amiri Hüsnü (Duman), sicil amiri Muharrem (Giray), satış şubesi amiri Nasrullah (Müçin), muhasibi mesul Abdullah (Kitay) olarak seçmişlerdir.

Bay Baldvin

(Başı 1 inci sahifede)

büyük bir mücadele göründüğünü bildirmiş ve demiştir ki :

" — Diktatörlük, dünyaya müthiş ve yeni şekiller altında gelmiştir ve her nerede iktidarı ele aldıysa, bizim medeniyetimizin esası olan nizamlı hüriyeti yıkmağa çalışmıştır. Diktatorlüğün ferde karşı hiçbir hürmeti yoktur. Diktatörlük, serbes düşünce veserbest sözleri, ihtilâlcı projelerine mani olacak uygunsuzluklar saymaktadır. Millî ananelerimize bir tehlike olan bu hal karşısında esas birliğimizi bozabilecek fikir ihtilâflarına müsaade etmemelidir.

5, Bilgü,
İFA, 1, Bitirme, 2, Etme, 3, Kılma, 4, Ödeme,
İFTIHAR, 1. Kuvanç, 2, Oğünç.
İGFAL, 1, Aldangıç, 2, Aldayış,
İHALE, 1. Tapşırmak, 2, Üstünde bırakmak,
İHATA, 1, Bürünme 2, Çevirme,
İHBAR, 1, Bildiriş, bildirme, 2, Ele verme, 3, Kovculuk
İHMAL, 1, Oykü, 2, Usanlık,
İHRAÇ, 1, Atma, dışarı atma, 2, Çıkarma, 3, Gönderme,
İHSAN, 1. Birişik, 2, Gereklik, 3, İdgülük,
İHTAR, 1. Andırmak, 2, Kulak burmak.
İHTIDA, 1, Doğrulmak, 2, Doğru yola girmek, 3, Doğru yol tutmak,
İHTIFAL, Alay.
İHTIKAR, 1, Ağışmak, 2, Buldamak,
İHTILÂF, 1, Alak, 2, Anlaşmamazlık, 3, Ayrılık, 4, Başkalık, 5, Bozuşuk, 6, Bozuşukluk.
İHTILAL, 1, Altut, 2, Azıştırma.
İHTILAS, 1, Aşırmak, 2, Çalmak, 3, Çarpmak, 4, Kırıp soymak, 5, Kapışmak, 6, Kapmak,
İHTIMAL, 1, Olabilir, olabilme, 2, Olur,
İHTIRA, 1. Bulgu, 2. Buluş.
İHTIRAZ, 1, Çekingenlik, çekinme, 2, Korku, 3, Sakınganlık, sakınma, 4, Sakmık, 5, Utangaçlık, utanganlık, 6, Utanma, utanç.
İHTISAS, 1, Duygu, 2, Duyma, duyuş, 3, Tuyultu,
İHTIŞAM, 1. Çalım, 2. Görkem, 3, göz kamaştırıcılık, göz kamaştırma,
İHTIYAÇ, 1, Bun. 2, Dilek, 3, Eksiklik,
İHTIYAR, 1, Dilek, 2, El, "O iş benim elimdedir.,, 3, Erim, 4, Erk (iktidar man.)
İHTIZAZ, 1, Irlant, 2, Titreme, titreyiş,
İHYA (etkmek,) 1, Canlandırmak, 2, Can vermek. 3, Diri eylemek, 4, Diriltmek,
İKAME, (etmek) 1. Dikmek, 2, dinelmek, 3, Dingelmek, 4, Durmak, ayakta tutmak, 5, Kaldırmak, ayağa kaldırmak
İKAMET, 1, Oturuş, oturma,
İKAZ, (etmek,) 1, Tolkamak, 2, Uyandırmak,
İKNA (etmek) 1, Eğmek, (Irza etmek, meylettirmek man. "kendisini eğmeğe muvaffak oldular.,,)
İKRAM, 1, Ağırlama.
İKRAM ETMEK, 1, Acımmak.
İKRAR (etmek,) 1, Açıkça söylemek, 2, Diliyle söylemek.
İKRAR ETTIRMEK, Künkermek,
İKTIDAR, 1, Barım, (Varabilmek, eli yetmek man.)
İKTIDAR KESPETMEK, Beldenmek.

HANDAN, 1. Gülen, güler.
HANDE, 1. Eğlenme; 2. Gülme, (Bak: Tebessüm, zevk, neşat, sürur).
HANGAR, Aran.
HANIS OLMAK, Andsımak.
HARU HAŞ, 1. Çalı çırpı, 2. Çör çöp, 3. Dalmık, (Bakı Has, haşâk.)
HARABE, 1. Örenlik, 2. Yıkık, 3. Yıkıntı.
HAREKET, 1. Aylaş.
HARIÇ, 1. Taş, 2. dış, 3. taşra, 4. yaban.
HARIM, 1. Çevre (Muhit, etraf man.), 2. Içeri.
HARIS, 1. Aç gözlü, 2. Doymaz, gözü doymaz, 3. Sokur.
HARP (Muharebe man.), 1. Savaş.
HASBIHAL, 1. Danışma, 2. Konuşma,
HASET, 1. Çekememezlik, çekemezlik.
HASSAS, 1. Duygulu, 2. Ince, 3. Sezigen.
HASTA, 1. Ağrık, 2. Sağlıksız, 3. Sayrı, 4. Sayru, 5, Sergun.
HATA, 1. Suç, 2. Yanlış, 3. Yanlışlık, 4. Yanılma.
HATIRA, (Zihni kuvvet man.), 1. Angı.
HATTA, Bile.
HATVE, 1. Adım.
HAYLI, 1. Birçok, 2. Epeyi, epi, epice, 3. Oldukça.
HAYRET, 1. Kat (Yalnız "Katkalmak,, mürekkep fiilinde), 2. Sanık. 3. Şaşalama, Şaşırma.
HAYSIYET, 1. Onur (Şeref, itibar man.), 2. Ubut (Ar, hayâ, hicap man.).
HAZAN, 1. Güz.
HAZIM, 1. Eriten, eritici, 2. Sindiren, 3. sindirici ("Midesi her yediğini sindirir.,,).
HAZIR, 1. Anık,
HAZIN, 1. Cana işliyen, işleyici, 2. Kaygılı, 3. Yanık.
HEDEF, 1. Amaç.
HEMAN (Hemen, 1. Arasız, 2. Çabucak, 3. Çabucacık, 4. Çarçabuk, 5. Şimdi.
HENUZ, 1. Ancak ("Ancak uyanmıştım ki çağırdılar.,,), 2. Daha ("Daha gelmemiş.,,), 3, Şimdi, 4. yeni ("Yeni gelmiştim.,,).
HESAP, 1. Alacak verecek.
HEYECAN, 1. Coşkunluk, coşma, 2. Çarpıntı, 3. Urunç, 4. Yürek oynaması, yürek oynama.
HIRS, 1. Aç gözlülük, 2. Istek,
HICRAN, 1. Acı, 2. Ayrılık.
HICRET, 1. Göç.
HIDDET, 1. Kızgınlık, 2. Öfke, 3. Öyke, 4. Sertlik.
HIFFET, 1. Açıklık, açık saçıklık (Hiffeti meşrep, iffetsizlik man.), 2. Hoppalık (Hiffeti mizaç, temkinsizlik

Milliyet'in Romanı: 73

Yazan : *Marthe Richard* Tercüme eden : *M. F.*

Demek Fransa için bir katliam hazırlanıyordu vakit kaybetmeden derhal Fransayı haberdar etmeliydim

Hülâsa

[Marthe Richard Fransa casusluk teşkilatı tarafından Ispanyaya gönderilmiştir. Vazifesi orada Alman casus teşkilâtına girmek ve iki cihetli casusluk yapmaktır. Marthe bir sürü maceralardan sonra Alman casuslarının reisi Baron Fon Krohn ile tanışmıştır. Bundan bir çok malûmat almış ve bunları Fransaya bildirmiştir.

[Şimdi Baron, Marthe Richard, bir çok maceralardan sonra otomobille Zozo ismindeki bircasusu sevkederlerken bir kazaya uğramışlardır.]

Fakat Nancy'liler hakaretlerin - de devam ediyorlardı. Çünkü gazetelerde hiç bir tekzip, hiç bir izahat çıkmamıştı. Esasen bir tekzip beni mahvedebilir derhal ele verirdi. Casustum... Her şeye boyun eğmem lâzımdı...

* * *

Konsepsionun mürekkepli kalemleri

Fon Krohn her sabah zabitlerini kabul etmekte devam ediyor - du. Fakat kendi yazıhane odasını ben işgal ettiğim için onları karısının odasına alıyordu. Bu oda benim yattığım odanın yanındaki oda idi. Bir şey göremiyordum. Fakat işitiyordum. İşittiklerimi bil - direbilmeme imkân yoktu. Bir bacağım alçıda bir bacağım da kemiğin yerine gelmesi için bir aletin içinde idi.

Altı hafta bu hale tahammül ettim. Bir sürü malûmat biriktirdim. Çok yazık ki bazılarının vakti geçti... Nihayet iki koltuk değneği ile apartımanın içinde vücudumu sürüklemeğe başladım. Güneş pencereleri yavaş yavaş okşuyordu. İç sıkıntısından patlıyordum. Mad - dî ve manevî ıstırap beni bitirmişti. Bir gün...

Fon Krohn benimle gevezelik ediyordu. Hizmetçi gelerek:

— Konsepsiyon, kendisini ka - bul edip edemiyeceğinizi soruyor, dedi.

Konsepsiyon??.. Onu tanıyor - dum... Güzellik müesseseme gelmişti... İspanyada baronun her işine yarayabilecek kıratta adamlar buluyordu. Şeklini bizimkilere gön dermiştim, fakat Konsepsiyon İspanyadan dışarı adım atmıyordu. bilmek için canım acıya acıya başımı kapıya doğru uzatmağa çalıştım. Fon Krohn'un:

— Antonio gidip iki mürekkepli kalem alır. Siz de yarın aynı saatta onları buradan alırsınız... Emirlerimi o zaman size tebliğ ederim.

Dediğini işittim...

Antonio baronun en mühim adamlarından birisi idi. Tehlikeli işlerle uğraşmağa memurdu. Malûmdur ki Almanya lehine çalışan casuslar, Fransız fabrikalarını berhava etmek için bazı kabili iştial maddeler kullanıyorlardı. Konsepsiyonun yardımı isteniyordu... Demek ki bir katliâm... ölüler... olacaktı. Bir çok amelelerin hayatı tehlikede idi. Hiç saniye kaybetmeden, mümkün olduğu kadar kısa bir müddet zarfında Parisi haberdar etmem lâzımdı.

Parisi haberdar etmek!..

İki bacağımı da kullanamıyor, zorla kımıldanıyordum ve dışarı çıkmam da menedilmişti...

Dışarı çıkmak istiyordum.

Fon Krohn'un hapishanesinde boğuluyordum. Konsepsion'un mürekkepli kalemlerine hiç kimse kurban olmamalı idi... Hayır... Bunu istemiyorum... Deli gibi olmuştum. Yüzüne gülmek mecburiyetinde bulunduğum baron ölüm hazırlarken benim serbestçe koşamamam.. Elimden hiç bir şey gelememesi çok feci... hiç olmazsa şehre inebilsem... kim bilir... belki...

Bu vaziyete tahammül edebil - mem imkânsız...

Yemek esnasında barona müthiş içimin sıkıldığını belli ediyo - rum. Fon Krohn bana acıyor. Gözlerinden belli...

— Hans... Çamaşıra ihtiyacım var. Karınızın çamaşırlarını giy - mekten bıktım artık... Güzellik müesseseme kadar gitmeliyim...

— Fakat... Yürüyemezsiniz ki.

— Kapalı kalmaktan usandım, artık yetişir... Altı haftadır patlıyacağım. Adam gönderin. Arabayı getirsin. Koltuk değneklerimle... Eğer biraz hava almıyacak olursam yakında beni bir hastaneye götürmek mecburiyetinde kalacaksın.

Fon Krohn sert bir sesle:

— Eğer doktor razı olursa... dedi.

Muayeneme gelen doktor:

— Bulunduğunuz vaziyette sokağa çıkmak mı?.. Hayır. Bacaklarınızı kımıldatacak olursanız yara vahamet kesbedebilir.

— Ne olur, doktor, diye yalvardım, burada çok sıkıldım... çok dikkat ederim. Arabadan bir yere kımıldamam... size yemin ederim.. ne olur reddetmeyin. Tereddüt etti... İsrar ettim.

— Şimdiye kadar bakın ne kadar uslu idim. Hizmetçiler beni otomobile bindirirler... Bunda ne gibi bir tehlike olabilir. Ha burada oturmuşum... ha arabada...

Doktor nihayet:

— Peki, dedi, ama hiç bir tedbirsizlik yok... Yoksa bu kadar emek boşa gider. Hergün, öğleden sonra, hazım zamanı Baron yazıhanesindeki, şimdi benim yatağım olan divanın üzerine biraz istirahat ederdi. Bu anlarda hiç rahatsız edilmesini istemezdi. Ve herkes onun bu istirahat arzularına hürmet etmeğe mecburdu.

Maamafih çıkarken onu uyandırdım:

—*Bitmedi*—

Öz türkçe sölük İçin kelimeler

(Başı 1 inci sahifede)

Osmanlıca kolu: Kamustan Osmanlıca kelime ile onun bütün familyası,

Fransızca kolu; bunların Fransızcada benzerlerini veya fişlerini toplamaktadır.

Neticede kol, umumî heyet halinde toplanarak bulunacak karşılıkları üç kelime familyasile tetkik edecek ve tek karşılık tespit olunarak Türkçe, Osmanlıca ve Fransızcasından mürekkep tek kelime fişi yapılacaktır.

Bu fişler devam üzere hazırlandıktan sonra bu kelimeler gazetelerde neşrolunacak ve arzu edenler fikirlerini söylemeğe davet olunacaklardır. Bu hususta söylenecek fikirler her hangi bir kelimeye daha münasip bir Türkçe karşılık bulmak maksadına matuf olacaktır.

Şimdiye kadar kolun bu suretle tetkik ettiği kelimeler iki yüzü geçmiştir. Lûgat hazırlama kolu kelime cetvellerine Almancaları da koymağı düşünmektedir. Kolun toplanmalarına Dil cemiyeti başkanı Bay Saffet ve genel kâtibi Bay İbrahim Necmi Dilmen de bugüne kadar iştirak etmiştir.

Yabancı sanılan bazı kelimeler

Ankaradan bildirildiğine göre Türk lûgatini hazırlayan komisyon her gün toplanmaktadır. Yapılan tetkikat neticesinde *(her, hep, kelime, harf, şey, saat, vakit, lâf)* kelimelerinin türkçe olduğu anlaşılmıştır. Bunlar lûgate geçecektir.

Bay Laval

(Başı 1 inci sahifede)

lerlendiği ve Bay Lavalin Roma seyahati ihtimallerini bildiren Fransız haberleri iyi bir tesir yapmıştır.

Malûm olduğu üzere İngiliz diplomasisi, bütün vasıtalarla Avrupanın iktidarı için bu gibi anlaşmaları, esaslı bir unsur telâkki etmektedir.

Ve bu yolda çalışmağa başlamıştır. Bunun için bu gibi haberlere büyük ehemmiyet verilmektedir. İngiliz gazeteleri, bu münasebetle Sir John Simonun ayın 22 sinde Paristen geçerken, Bay Flândin ve Bay Laval ile görüşmeler yaptığını, bu görüşmelerde Avrupanın umumî vaziyetinden görüşülürken İtalyan ve Fransız münasebetlerinden de bahsedildiğini hatırlatmaktadır.

ÇAGIRIŞLAR

Bayanların saylavlığı hakkında konferans

Halkevinden : Kadınlarımıza saylav seçmek ve seçilmek hakkı verilmesi münasebetile bugün 30-12-934 pazar saat 16 da Evimiz merkez salonunda Halkevi Başkanı Ali Rıza Erem tarafından (Atatürk elinin Türk kadınına) konuşuğu üzerinde bir söylev yapılacak ve bu söylevden sonra bir de konser verilecektir. Bu konferans ve konser radyo ile de her tarafa yayılacaktır.

Tüberküloz cemiyeti toplantısı

İstanbul Tüberküloz cemiyeti, aylık toplantısını 2 ikincikânun çarşamba günü saat 18,30 da Etibba odası salonunda yapacaktır. Bütün azanın gelmeleri rica olunur.

Güzel sanatlar birliği Mimar kongresi

Güzel Sanatlar Birliği Mimari şubesinden: Yıllık kongre 4-1-934 günü saat 15,30 da Alayköşkünde olacaktır. Azanın gelmeleri rica olunur.

Bulgaristan Tethişçilerle dolu

(Başı 1 inci sahifede)

Georgief hükûmetinin aldığı bu tedbirlerle dahi komite aleyhine birçok vaziyetler meydana çıkmıştır. Polis teşkilâtı bugün bu vaziyetleri tesbit ve tasnif etmekle meşguldür.

Birçok kişiler, Makedonya komitesi azasının, Bulgaristanın içlerine ve istedikleri yerlere sürgün olarak yollanmalarının da tamamen lüzumsuz olduğunu iddia etmektedirler. Çünkü tethişçi olmakta devam eden bu Makedonya (muharipleri) karargâhlarda hiç bir kontrola tâbi tutulmadan serbestçe yaşamakta ve bu suretle memleket dahilindeki taraftarları ile münasebet tesis etmekte edvam eylemektedirler.

Bunlardan bir çokları, Makedonya komitesinin meşgul devletleri tarafından iaşe olunmaktadır ve (muharip) olmaları haysiyetiyle taraftarları ile anlaşmış bulunmaktadırlar. Bu sebepten dolayı bunları, Georgief hükûmeti, kendi memleektlerinde daha sıkı polis kontrolu altında bulunarak yeni yeniden cinayetlere daha zor iştirak edebileceklerini düşünerek, serbest bırakılmıştır.

Georgief hükûmeti, komiteyi dağıtmakla Bulgaristanda keyfi hareketlerin kalmıyacağını zannetmektedir. Fakat ayni zamanda bu tetbirlerin istikbalde komitenin faaliyetine mâni olmıya kâfi gelmediğini de düşünmektedir.

Fakat Bulgaristan tethişçilerle doludur. Bugün bunların mesuliyetten korkarak her türlü faaliyetten uzakta durmalarının ehemmiyeti yoktur. Mikailef Bulgaristandan kaçtı ise Bulgaristanda, isimleri meçhul tutulan müfrezler ve vekiller bırakmıştır. Komitenin silâhlarından tecrit olunmasının da ehemmiyeti yoktur. Çünkü bu, evvelce silâhları kimden aldılar ise ge ne ayni yerden silâhlanmalarına karşı bir teminat teşkil etmez.

Ayni muhabir. komite azaları aleyhine açılan tahkikattan da anlaşıldığı veçhile, Stamboliskinin katli tarihi olan 9 Haziran 1923 tarihinden Georgief hükûmetinin iktidar mevkiine geçtiği 1934 Mayıs tarihine kadar, Bulgar hükûmeti memurlarının komite ile alâka halinde bulunduğunu ve komitenin faaliyetinden mesul olduklarını da tebarüz ettirmektedir. Muhabir, mektubunu şöyle bitirmektedir: Bundan evvelki Bulgar hükûmetlerinin himayesi, komitenin evvelce yaptığı faaliyetleri çok kolaylaştırmıştır. Bu himaye olmasa idi, komite, bugünkü Bulgar hükûmetinin itiham ettiği fiilleri yapamazdı. Bundan dolayı, Makedonya dahili ihtilâl komitesinin kanlı faaliyetine yeniden ilk fırsatta başlaması daima tam bir surette mevcut bulunmaktadır.

Balkanlarda umumi vaziyet

Atinada çıkan hükûmet taraftarı Katimerini gazetesi, Yugoslavyada vukua gelen, kabine buhranı münasebetiyle alelûmum Balkan hükûmetlerinin vaziyetini tetkik ederken şunları da yazmaktadır:

Bükreşten gelen haberler, Tatarescko kabinesinin de sallanmakta olduğunu bildirmektedir. Buna sebep olarak ta kabineye iştirak etmemekle beraber hükûmet fırkasının reisi olan Bratiano ile Başbakan arasında çıkan ihtilâf ve ulusal çiftçi fırkasının şiddetli muhalefeti dolayısiyle vücude gelen ökonomik buhran gösterilmektedir. Bu seebplerden bir tanesini de Bakanlardan ve yüksek devlet memurlarından başlıyarak ufak zabitlere kadar birçok şahsiyetlerin karıştığı Skoda harp levazımı skandalı teşkil eylemektedir.

Bulgaristanda, rejimi düşürmeğe matuf geniş bir komplo, bundan sonra vukua gelecek başka dahili gayri tabiiliklerin başlangıcı gibi görükmektedir. Filhakika, ortada dönen bazı rivayetlere göre, Başbakan ile Kral Borisin arası açıkçadır. İngiliz membalarından gelen malûmata nazaran bunun sebebi de kralın ziyadesiyle alâkadar olduğu komitecilerin takibidir.

Hükûmeti, aleyhtar her türlü tezahürleri şimdiye kadar daha bidayette ezecek kadar kuvvetli bulunan Yunanistan istisna edilirse Balkanların karışık ufkundan yegâne sükûnet sahasını Türkiye teşkil etmektedir.

Deniz işleri de Anlaşılamadı

(Başı 1 inci sahifede)

ederek İngilterenin üç taraflı görüşmelere tekrar başlanmak için diplomasi yolundan Tokyo ile müzakereye devam edeceğini resmen bildirmiştir.

Bay Norman Davis, bu gayretlerin beklenilen neticeleri vereceğini ummaktadır.

Amerikan mahafilinin hissiyatı, bundan böyle ihzari görüşmeler zamanının kapandığı ve önümüzdeki safhanın konferansın kendisi olacağı merkezindedir.

Bu konferans 1935 te toplanacak mıdır? Amerika hükûmetinin ümidi böyledir. Fakat bu hükûmet zıt düşünceler önceden yaklaştırılmadan toplanmaktansa, konferansın 1936 yılına bırakılmasının tercih edileceğini gizlememektedirler.

Diplomatik temaslar

LONDRA, 29, (A.A.) — Amerika deniz işleri murahhas heyeti mahafilinde kanaate göre, Tokyodan gönderilen talimatın mahiyeti, inşaat programlarının tek taraflı ilânını istihdaf eden İngiliz uzlaşma teklifinin doğrudan doğruya reddinden ibarettir.

Bu kanaat, dün, bir taraftan âmiral Yamamoto ile Standley, öbür taraftan da Bay Norman Davis ile hariciyeden Bay Craigle'in aralarında geçen görüşmeler üzerinde hasıl olmuştur.

Bay Craigle, İngilizlerin, gelecek deniz konferansına bir esas hazırlayabilmek ümidile Tokyo ile diplomatik yoldan müzakereye devam edeceklerini Bay Norman Davise bildirmiştir.

Yeni Soyadı alanlar

Herkes Öz türkçeden beğendiği güzel bir yeni Soyadı alıyor

* Enmiyet ş. 5 2 inci ko. Sabri (Ozdemir), E. ş. 5 3 üncü ko. İbrahim (Tunçer), E. ş. 5 kontrol me. 57 Rahmi (Sayın), E. ş. 5 kontrol me. 1548 Reşat (Ozer), E. ş. 5 kontrol me. 1434 Münir ve kardeşleri Salâhattin ve Vefik (Kızılok), Üsküdar okuyucumuzdan maliyeden Saim (Oytun), hariciyeden Mustafa (Kozan), bahriyeden mütekait Osman (Sarıdeniz), Küçükpazar maliye ş. tahakkuk muavini Salâhattin (Ertem), eski belediye başkâtiplerinden Ali Rıza, eski timarhane müdürü Mehmet Tevfik, Beyoğlu belediye dairesi mümeyyizi Ahmet Muhtar, üçüncü ceza başkâtibi Osman Şevket, İstanbul müze kütüphanesi memuru Ahmet Vefik, Üsküp kazası hukuk hâkimi Mustafa Kâzım (Tura), Sirkeci şimendifer istasyonu karşısında birinci anbarda Sefa (Kırşan) soy adlarını almışlardır.

* Devlet demiryolları Haydarpaşa tesellüm ve sevk dairesi çevirgeni Feyzi Şükrü (Gürün), kimyageri Cemal (Sancar), buyuruk Necmettin (Gökart), Bu. Kâni (Mutlu), Bu. İ. Hakkı (Teccan), Bu. Kemal (Baran), Bu. Ruhi (Akdoğan), Bu. Sezai (Gürses), Bu. İsmet (Ateş), Bu. Suphi (Sağanak), Bu. Salâhattin (Kökdener), Bu. Cevat (Çelikbilek), Bu. Burhan (Yücel), Bu. Hamdi (Baş), Bu. Şaban (Ozen), hademe Sadık (Oğuz), ha. Mehmet (Dağdelen), Çamlıcada mukim mütekait hâkim Kâzım, kardeşi kaymakam Nazım, damadı Samsun gümrük kimyageri doktor Hakkı, yeğenleri Fayika, Namıka, üniversite talebesinden Muhtar, lise talebesinden Rauf, (Aybey), Loit Triyestino memurlarından Mustafa Tahir, kızı Akşam sanat mektebi talebelerinden Fatma Nebahat, oğlu İsmail Hakkı, (Aksu), Sultanhamam Münever han avukat Ziya (Kaçar), gümrük memurlarından Abdüşşekür, eşi Emine oğulları Mustafa Aziz, Ramazan ve Hüseyin Mazlum ve kız kardeşi Emine (Güler), İst. ithalât gümrüğü anbar me. İhsan Ali (Gürbüzer), ithalât güm. anbar me. Kemal (Ozdil) soy adlarını almışlardır.

* Fen fakültesi hayvanat asistanı Seniha (Pınar), Fatih kazası merkez na. müdürü Ulvi (Kıyıcı), Fatih kazası nüfus memuru Ali Rıza (Sayın), Fa. Ka. evlenme işleri me. Celâl (Berk), Fa. Ka. evlenme işleri memur refiki Mustafa Lûtfi, kardeşleri Balıkesir inhisarlar avukatı Ahmet Tevfik, Aydın Kadıköy Ozyürt mektebi mu. Ali Rşit, peder ve aileleri eski soy adı olan (Işık), Samatya nahiyesi nüfus memuru Seyfi (Yoruken), Yemiş Ipçilerde debağ tüccarı Omer Fahri ve kardeşi İhsan, annesi Nuriye (Cin), vilâyet iskân müdürü Tahsin ve oğulları Alemdar nüfus kâtibi Necdet, Mansur (Gündüz), Emniyet müdürlüğü 2 ci şube müdür muavini Sabri (Erk), E. M. 2 ci şube merkez me. Cemal (Uray), E. M. 2 ci ş. birinci kısım ko. Bursalı Ziya (ünsal), E. M. 2 ci ş. 1 inci kısım birinci ko. Muzaffer (Arıkan), E. M. 2 ci ş. birinci kısımda 2 ci ko. Selman (Ustüner), E. M. evrak ka. başkâtip Baha (Tanrıver), E. M. 3 cü ş. me. M. Hikmet (Tanrıkul), E. M. müfettişlik ka. polis Arif (Aykut), E. M. 3 cü ş. me. Necmi (Kıral), E. M. 3 cü ş. me. Mustafa (Ozcan), E. M. 3 cü ş. me. Server (Kural), E. M. polis divanı başkâtibi Adil (Tamer), E. M. po. divanı azasından ko. Necati, biraderi garp mevkii müstahkem topçu alayı kumandanı İbrahim (Kartal), E. M. 2 ci ş. 2 inci kısım birinci komiser Omer ve kardeşi Merdivanköy ilkmektep başmuallimi Zeki (Kutluay), E. M. 2 ci ş. ko. Saffet (Derman), E. M. 3 cü ş. 3 cü ko. Raşit (Alparslan), E. M. ikinci ş. ko. Ali Rıza (Derman), E. M. 2 ci ş. 3 cü kısım merkez memuru Tevfik (Duman), E. M. 2 ci ş. 3 cü kısım ko. Eşref ve kardeşleri Ankara posta müdüriyeti me. Faruk, ve Kartal varidat kâtibi Ziya (Yalçıner), E. M. 2 ci şube 3 cü kısım ko. Ahmet (Tetik), E. M. 2 inci ş. 3 cü kısım taharri me. Sadık (Akduman), E. M. 2 inci ş. 3 cü kısım me. Omer (Ozbek), E. M. 2 inci ş. 3 üncü kısım me. Osman Nuri (Ozür), E. M. başhekimlik ebesi Sıdıka (Aydoğdu), E. M. başhekimlik odacısı Şerife kocası Hanefi (Caner), E. M. ikinci şube odacısı Mustafa oğlu (Lümbeh) soy adlarını almışlardır.

Gedizde soy adı alanlar

GEDİZ, (Milliyet) — Gedizde soy adı almak işi hızını arttırmıştır.

Kentimizde ilk önce soy adını alan ve tescil ettiren C. H. F. başkanı Ayni oğlu Sadık ve oğulları Süleyman ve Şinasi (Atay), muallim Emin (Sunal), tahrirat kâtibi İsmail (Bektaş), nüfus memuru Musa (Unlü soy), müftü Mehmet (Mete), bank muavini Tahir (Yılmaz), başmuallim Mehmet (Akman), muhabere memuru Ali (Altay), müvezzi Halil (Yükrel), muallim Mehmet (Oztürk), muallim Asım (Oğuz), sabık eytam müdürü Reşat oğlu Kemal (Erdem), diş doktoru Ali Rıza (Oktay), tayyare tahsildarı Mustafa ve maliye muhasebe kâtibi Mehmet (Karakaş), tayyare kâtibi Ahmet (Tekin), başkâtip Sadık (Ozçelik), belediye kâtibi İsmail (Cengiz), mütekait malmüdürü Hüseyin (Güner), nüfus kâtibi Mustafa (Oztekin), Koca Osman oğlu Osman ve Hakkı (Çetin), Şemşeli oğlu Kâmil (Güneş), terzi oğlu Mustal ner), Simav bank memuru Hü (Tuncer), Bağdatlı oğlu İbrahim kan), Fırka merkez nahiyesi (Akın), köy kâtibi Mehmet (Ozde Şaphane fırka reisi Fuat (Erde Ezder oğlu Mustafa ve İsmail (C gardiyan Rıza (Ertürk), sıhhiye muru Mustafa oğlu Mehmet (Gü bank veznedarı Hidayet (Uner), başir Mahmut (Altuğ), Sarıhacı İsmail (Yücel), maliye tahsildarı met (Kahraman), Işık oğlu Ahm şık), mülkiye odacısı Şerif (K varidat kâtibi Ahmet Erkan), b ye kâtibi Kadir ve Asri berber Si man (üner), Comburtlu oğlu A (Erdoğan), işkenbeci oğlu Şerif soy), tahsildar Izzet (Tuncay), cıklı oğlu İsmail (Sayın), avukat (Sunay), tahsildar Nebi ve Oğ muhtarı Etem (Vural), tahsildar met (Eğilmez), Gürlek muhta (Kaya), Türkmen oğlu Ali Osm oğlu Halil İbrahim (Türkmen), oğlu Talip (Güngör), Abdi oğlu (Sevin), Orman memuru Faik türk), hat memuru İsmail (Ozde zabıt kâtibi Kâmil (gündüz), zab tibi Hakkı (Oktay), sıhhat me Hikmet (Onuray), inhisarlar me Enver (Ozkan), fırka odacısı İb (Er), spor kulübü muakkibi (Bozkurt), sporcularden İbrahim Omer (Türkmen), inci oğlu (Ince), Abdullah oğlu Süleyman ran) soy adlarını almışlardır.

İstanbul İkinci İflâs Memurlu dan: Müflis Hayim Kaplan mas müracaat eden Mehmet Kâzımın diği 2337 lira 32 kuruşun 6 mcı ya kayıt ve kabulüne karar veri sıra defterinin bu suretle düzelt ği diğer alacaklılarca bilinmek i ilân olunur. (6

İstanbul ikinci icra memurlu dan: Haczedilip paraya çevrilmesi rar verilen ve tamamına yeminli vukuf tarafından bin beş yüz lira met takdir olunan Davutpaşada D paşa mahallesinde Çavuşhamamı s ğında eski 8 No. lu ahır ve bal müştemil bir evin yarı hissesi açık tırmaya konmuştur. 30-1-935 çar ba günü saat 14 ten 16 ya kadar remizde açık arttırma ile satılaca Arttırma bedeli takdir edilen kıym % 75 ni bulduğu takdirde kûr gayri menkul hissesi alıcısı ü de bırakılacaktır. Aksi halde son tıranın antı baki kalmak üzere art ma on beş gün müddetle uzatı 14-2-935 perşembe günü saat 14 16 ya kadar yine dairede yapılaca lan açık arttırmasında dahi artt bedeli kıymeti muhammenenin y yetmiş beşini bulmadığı surette 2280 No. lu kanun ahkâmına tevf geri bırakılacaktır. Arttırmaya mek istiyenlerin mezkûr gayri me lün tamamına takdir edilen kıym satılığa çıkarılan mezkûr hisseye bet eden kıymetin yüzde yedi bu nisbetinde pey akçesi veya ulusa bankanın teminat mektubunu verm ri lâzımdır. Birikmiş bina, vakıf resi, belediye vergileri borçluya a Hakları tapuya yazılı olmıyan ipo alacaklılarla diğer alâkadarların ir hakkı sahiplerinin bu haklarını ve susile faiz ve masarife dair olan i larını ilân tarihinden itibaren yirm içinde evrakı müsbitelerile birlikte remize bildirmeleri lâzımdır. Aks rette hakları tapuya yazılı olmıya satış bedelinin paylaşmasına girem ler. Daha çok malûmat almak istiy lerin 3-1-935 perşembe gününden ra dairemizde açık ve asılı bulundu lacak olan arttırma şartnamesile 933 - 598 No. lu dosyasında bulun mezkûr gayri menkulün evsaf, m ha, ve sairesini gösterir vaziyet ve diri kıymet raporunu görüp anla bilecekleri ilân olunur. (63

Sultanahmet birinci sulh hu mahkemesinden: İstanbul belediye rafından Çankırı valisi Muhtar zin tinde alacağı olan 272 lira 96 kuru tahsili hakkında açılan davada m deaaleyhin muhakeme günü olan 2 934 tarihinde mahkemeye gelmesi ilânen tebligat yapıldığı halde gelm diğinden hakkında gıyaben yapılan ruşmada evrak okundu ve mahk hüküm derecesine gelmesine naza muameleli gıyap kararının ilânen liğine karar verildi ve muhakeme 4-2-935 saat 10,30 a talik kılındı mü mezkûrda mahkemeye gelme davasının iddia ve müdafaatını kabu ikrar etmiş nazarile bakılacağını işbu muameleli gıyap kararı ilânen liğ olunur. (63

IKT 54

man.)
HİKMET, 1. Bilim, bilimlik.
HİLAF, 1. Karşı, 2. Ters, 3. Yalan.
HİLM, 1. Usluluk, 2. Yavaşlık, 3. Yumuşaklık.
HİMAYE, 1. Arka, 2. Bakım, 3. Esirgeme, 4. Esirgenlik, 5. Kayırma, 6. Koruma. 7. Koltuk.
HİNDİ, 1. Çuluk, 2. İbi.
HİNTERLANT, 1. Çevre (Etraf, muhit man. "İzmir, çevresindeki yerlerin alım satımından kazanır,,,
HİS, 1. Anlayış, (idrâk, intikal man.) 2. Duygu.
HİS, 1, Anlayış (Idrak, intikal man.) "Bugün geleceğinizi siz söylemeden anlamıştım,,,
HİSAR, 1, Ark, (İstihkâm ve hendek man.) 2, Baru, 3, Biçim, 4, Eğrek, 5. Erk, 6. Kermen, 7, Kurgan, (Eski mezar, bakayası, "tumulus,, man.) 8, Ören (Hisar harabesi man.) 9, Sepil, (Bak: Baru, kale, istihkâm.)
HİSSE, 1, Carma,
HİTAM, 1. Bitme, bitim, bitiş, 2. Son, 3. Tükenme, tükeniş
HİTAP, 1, Söz söyleme, 2, Söyleme, (Birine — "Bana söylerken dönüp size söyledi.,,
HİZMET, 1, Buyan (Hayrat ve hasenata hizmet man.) 2, Iş, 3, Kulluk, (Bendelik man.) 4, Tapu,
HUDUT, 1, Sınır,
HULUL, 1, Gelme, gelip çatma, 2, Içine girme, 3, Konma, 4, Sinim.
HULÛS, 1. Arılık, 2. doğruluk, 3, gerçeklik, 4, Özlük
HURDE, 1. Kırmtı, 2, Küçük, 3. Ufak, ufacık.
HUSUL, 1, Bulgu, 2, Oluş, olma, 3. Türeme
HUY, 1, Alışma,
HÜCUM, 1, Akın, 2, Atılış, 3, Baskın, 4, Saldırış.
HÜKÛMET, 1, Beylik, 2, Törü,
HÜNER, 1, Becerik, 2, Bilgi, biliş, 3, Erdem, ertem, irtem (Hirfet, sanat, maharet, ehliyet, kabiliyet, fazilet man.) 4, Yarışık ("Işe çok yarışığı var,,) 5, Yoldam,
HÜRMET, 1, Saygı,
HÜRRİYET, 1. Başma buyrukluk, 2. Erkinlik,
HUSN, (Hüsün) 1, Güzellik,

I

IKTIFA (etmek), 1, Ardına düşmek, 2, Ardınca varmak 3. Arkasından gitmek, 4. Izine uymak,

IDR 55

IRGAT, 1, Emekçi, 2, Irgat, (Rumcadan olduğu farzedilmişse de türkçede "ırgalamak,, fiilinin ve "yadırgamak,, gibi sözlerde "ırga,, ekinin varlığına bakılırsa türkçedir.) 3, Işçi, 4. Yalçı. (Ecir man. yal — ücret)
IRK (damar man.), 1, Damar, 2, Kök, (Asıl, menşe man.) 3, Oma, omak, omağ, (Kabile, kavim, aile man.) 4, Oymak, (Kabile man.) 5. Soy. 6, Uruk, (Uygurcada kabile, kavim manalarma geldiği gibi, buğday tohumu ve cinsi manalarına da gelir).
ISKAT, 1, Aşağı atma, 2, Düşürme, 3, Kaypıtma, 4, Ortadan kaldırma,
ISLAH, 1, Alıştırma, 2, Çekim, Çekme, "Çeki düzen,,. 3, Düzeltme, 4, Düzgün eyleme, 5, Düzme, 6, Eyü eyleme, 7, Iyileştirme, 8, Onarma, 9, Yarar eyleme.
ISRAR, 1, Ayak basma, 2, Ayak direme.
ISTIRAP, 1, Acı, 2, Acık,
ISTIRAP DUYMAK - ÇEKMEK, 1, Boğunmak, 2, Bunalmak,
ISTIRAP VERMEK, Acımak, ağrımak,
ITR, 1, Güzel koku, 2, Koku,

İ

IADE, 1, Geri çevirme, geri döndürme, 2, Geri verme, 3, Karşılık yapma, 4, Kaytarma.
IADE ETMEK, 1, Atarmak, 2, Geri döndürmek, geri çevirmek, geri göndermek,
IADEİ AFİYET, 1. Onalma, 2. Ünelme,
IADEİ AFİYET ETMEK, 1. Dincelmek, 2. İyileşmek, 3, Onulmak,
IANE, 1 Yardım.
IAŞE, 1, Bakım, bakma, 2, Besleme, 3, Geçindirme,
IBADET, 1, Kulluk, 2, Tapınma,
ICAR, 1, Aylık, yıllık, 2, Aylıkla vermek, yıllıkla vermek,
ICAT, 1, Bulgu. 2, Buluş.
IÇTIMA, 1, Algın, 2, Birikilme, 3, Birikme, birleşme,
IDAM, 1, Asma, 2, Öldürme, 3, ortadan kaldırma, 4, yoketme.
IDARE, 1, Çevirme, 2, Dolaştırma, 3, Döndürme,
IDMAN, 1, Alıştırma, 2, Baş öğretme,
IDRAK, 1, An, 2, Anlak, annak, 3, Anlama, 4, Anlayış,

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

10000 kilo düz beyaz karton
20000 „ Tripleks „
30000 „ Kahve rengi ambalaj kâğıdı
3000 „ Beyaz cilâlı kâğıt
2000 „ Ince beyaz parşümen kâğıdı.

Yukarıda nev'i ve miktarları yazılı kâğıt ve kartonların pazarlığı 14-1-935 pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır. Talip olanların yüzde yedi buçuk muvakkat güvenme parasile birlikte Cibalide Levazım ve Mübayaat Şubesine müracaatları. (8587)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

	Muhammen kıymeti Lira	Kuruş
MERCAN : Mahmutpaşa Dayehatun Kalcılar hanı alt kat eski ve yeni 6 numaralı dükkânın 1-2 payı.	128	25
FENER : Seferikoz Fener Caddesi eski 158-162 yeni 128-132 sayılı kahvehane ve evin 57-96 payı.	1444	50
FENER : Hamamı Muhittin cami içi sokak eski 37 ve 7 numaralı ev.	576	
EMINONÜ : Balıkpazarı caddesi eski 91 yeni 9 dükkânın 135-1920 payı.	492	75
EMINONU : Ahıçelebi Lüleci sokak eski 3 yeni 5 dükkânın 4316 - 36000 payı.	431	60
EMINONU : Balıkpazarı caddesi eski 167 yeni 81 numaralı dükkânın 4-8 payı.	1548	
BUYUKDERE : Çobankızı sokak eski 28 yeni 7 numaralı evin 6-16 payı.	606	50
BUYUKDERE : Büyükdere caddesi eski 388 - 390 - 392 yeni 359 - 361 numaralı maa odalar iki dükkânın 6 - 16 payı.	803	25
ARNAVUTKOY : Büyükayazma caddesi ve Yeniçeşme sokağı eski 30-32 yeni 36-11 sayılı iki evin 3312 - 8640 payı.	1159	20
EMINONU : Balıkpazarı caddesi eski 135 yeni 45 numaralı dükkânın 448739 - 19353600 payı.	175	90

Yukarıda yazılı mallar 13-1-935 pazar günü saat on dörtte Idaremizde müteşekkil satış Komisyonunda ayrı ayrı açık arttırma ve peşin para ile satılıktır. Isteklilerin yüzde yedi buçuk pey akçelerile gelmeleri . (F.) (8767)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Cins ve Mevkii	Muhammen Bedeli Lira	Kuruş
Beylerbeyinde eski Şemsi Bey yeni birinci yeni sokakta 17 No. lı ahşap evin tamamı.	262	50
Şehremininde Ibrahim Çavuş mahallesinin mevlevihane kapısı sokağında 123, 125 No. lı arsanın 96 hissede 32 hissesi.	Beher 40 metre murabbaı	
Kadıköyünde Cafer Ağa mahallesinin Bostan sokağında 18 No. lı 114 metre Arsa.	Beher metre murabbaı 250	

Yukarda cins ve mevkileri yazılı yerler bedelleri def'aten ve nakten verilmek şartile hizalarındaki bedeller üzerinden açık arttırma usulile ayrı ayrı satılacaktır. Isteklilerin 2-1-935 çarşamba günü saat on dörtte yüzde yedi buçuk pey akçelerile müracaatları. (M) (8548)

Istanbul Belediye Sular Idaresinden:

Belediye Sular idaresinin bir yıl içinde yaptıracağı her türlü kaldırım, karosiman, tutotuvar, bordür onarımları kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltmeye girmek isteyenler, Taksimde Sıraservilerdeki Idare Merkezine uğrayıp bir lira vererek vezneden fennî şartnameyi ve eksiltme şartnamesini alabilirler.

Teklif zarfları 14-1-935 Pazartesi günü saat on dörde kadar Taksimde Sıraservilerdeki Müdürlüğe verilmiş olmalıdır. Bu saatten sonra getirilecek zarflar alınmaz. (8804)

DEVLET DEMIRYOLLARI IDARESI ILANLARI

Tenzilâtlı gidiş - dönüş yolcu tarifesi aynı şartlarla 31 Mart 1935 günü sonuna kadar uzatılmıştır. (8698)
10462

31-12-934 günlemecinden sonra 1700 kilometreden daha ileri gidecek yolculardan, 1700 den artan her kilometre için, yolcu ve kilometre başına:

I	II	III	
1,30	1	0,65	Kuruş alınacaktır. (8699)

10463

Deniz yolları İŞLETMESİ
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740
SKENDERİYE YOLU
IZMIR vapuru 1 Ikincikânun SALI günü saat 11 de Iskenderiye'ye kadar. (8794)

ZAYI — Beyoğlu Malmüdürlüğünden aldığım 461840-240 sayı ve 21-6-934 tarihli 135 lira 42 kuruşluk bedel nakdi birinci tekait makbuzunu zayi ettim. Yenisi alınacağından zayiin hükmü yoktur.
Tarlabaşı caddesi 73 No. da 327 doğumlu Aleksi oğlu Vasil (6374)

Dördüncü icra memurluğundan: Gözem Şayo Eskenâzi Negrin Limitet şirketine borçlu Simpat Çilingiryana ait mahcuz kumaşlar açık arttırma suretile 2-1-935 çarşamba günü saat 9 dan 10,30 kadar Istanbulda Sultanhamamında 51 numaralı dükkânda satılacağından taliplerin mahallindeki memuruna müracaatları ilân olunur. (6376)

İstanbul Ikinci Iflâs Memurluğundan: Müflis Haym Kaplan masasına müracaat eden 114 üncü sıraya kaydolunan Muiz Şerezin istediği 740 liranın altıncı sıraya kabülüne ve sıra defterinin düzeltilmesine iflâs idare heyetince karar verilmiş olduğunu diğer alacaklılarca bilinmesi üzere ilân olunur. (6405)

Istanbul Ziraat Bankası Satış Komisyonundan:

Sıra No. su	Semti	Mahallesi	Sokağı	Emlâk No. su	Cinsi	Hissesi	Hisseye göre muhammen kıymeti	
283	Beyoğlu	Kamerhatun	Şirket	25	Arsa metresi 54	Tamamı	108	T. L.
857	Koca Mustapaşa	ÇırağıHasan	Çukurçeşme	48	Harap ahşap hane ve bahçe	1/4	30	„
1026	Beyoğlu	Hüseyinağa	Gölbaşı	46	Arsa metresi 57	Tamamı	114	„
2853	Fatih	Mustafabey	Aslanhane sokağı, Fatih tramvay durak yerinde	E. 18	Arsa metresi 53,77	„	1612	„
1209	Fener	Tahtaminare	Tahttaminare cad.	35-37-39	İki ev bir dükkân	1/10	1000	„
3258	Beyoğlu	Yenişehir	Ekşinar	10	Kâgir hane	Tamamı	1182	„
3765	Galata	Kemankeş	Kılıçalipaşa ve yeni kapısı	18	Arsa metresi 17	9/48	192	„
2933	İstanbul Mahmutpeşa	Süruri	Molataşı	45	Kâgir havasız dükkân	16/48	2668	„
3522	Beyoğlu	Hüseyinağa	Çaylâk	E. 35	Arsa metresi 48	Tamamı	384	„
1646	Eminönü	Balıkpazarı	Çardak cad.	3 Y. 81 E.	Kâgir dükkân ve üstü iki oda bir sofa.	9600/1200	600	„
34	Heybeliada	Yalı	Yalı sokak	88-90-92	Dükkân ve otel 175 metre	1/2	3750	„
1451	Bebek	Bebek	Kilise	76 Y. 62 E.	Ahşap hane 83,75 metre	Tamamı	1638	„

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakten veya gayrımübadil bonasile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı garameküler açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır.

İhaleleri 10/1/935 Perşembe günü saat on dörttedir. Alıcıların o işe ait teminatlarını arttırmanın başlıyacağı ilân olunan saate kadar yatırarak makbuzlarını almaları lâzımdır. Bu yolda hareket etmiyenler arttırmaya iştirâk edemezler. (8627)

AKŞEHİR BANKASININ

30 EYLÜL 934 TARIHINDE MUAMELATINI GÖSTERIR
UÇUNCU ÜÇ AYLIK PİLANÇOSU

AKTİF

İZAHAT		T. Lirası Kr.
KASA		88.266 05
DAHILI MUHABIR BANKALAR		362.30 03
SENEDAT CÜZDANI		235.404 57
Vadesine üç ay kalanlar	159.534,57	
Vadesine üç aydan fazla kalanlar	75.870,—	
	235.404,57	
AVANSLAR		266.442 99
Emtia ve saire üzerine avanslar	103.630,06	
Sair mütenevvi avanslar (Kasaba su teahhüdü)	162.812,93	
	266.442,99	
BORÇLU HESABI CARI		61.460 36
Sair muhtelif borçlular		422.342 35
İpotek mukabili avanslar		43.166 70
İŞTIRAKLER		28.000
A. Hisse senetli	10.000	
B. Adi	18.000	
	28.000	
MENKULLER		11.134 55
Kasalar	4.000	
Mefruşat	7.134,55	
	11.134,55	
GAYRI MENKULLER		56,500
Banka binaları	39.500	
Diğer gayri menkuller	17.000	
	56.500	
NAZIM HESAPLAR		48.982 40
YEKÜN		1.297.930 00

PASIF

İZAHAT		T. Lirası Kr.
SERMAYE		1.000.000
IHTIYAT AKÇASI		73.871
MEVDUAT		18.571 80
TASARRUF TEVDIATI		90.721 74
Vadesizler	76.457,93	
Bir aydan bir seneye kadar vadeli	14.263,81	
TEDIYE EMIRLERI		4.000
Sair muhtelif alacaklılar		40.640 94
Tahsis edilmiş karşılıklar		14.299 35
ITFA TAHSISATI		5.059
TALEP OLUNMAMIŞ TEMETTÜLER VE KUPONLAR		1.783 77
NAZIM HESAPLAR		48.982 40
YEKÜN		1.297.930 00

İşbu pilanço muhteviyatı bitetkik kuyudata mutabık olduğu tastik kılındı.

Muhasebeci Mürakip Mürakip Müdür

ISTANBUL HARICI ASKERI KITAAT ILANLARI

Aşağıda yazılı Unun şartnamesini görmek isteyenler her gün Eskişehir ve Izmitteki satınalma komisyonlarına ve vermeyi isteyenlerin de belli gün ve saatında kapalı zarflarını saat 14 de vermek suretiyle Izmitte satınalma komisyonuna verip gelmeleri. (717) (8690)

Yeri	Kilosu	Tarihi	gün	saat	Teminat Lira	
Izmit	274800	7- 1 -935	Pazartesi	14,30	1855	kapalı
Bolu	125700	„ „	„	15	850	kapalı
Tuzla	52200	„ „	„	16	353	Açık
	452700					

10408

354600 kilo ekmeklik Un yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 12 Ikincikânun 935 cumartesi günü saat 15,30 dadır. Tahmin fiatı on kuruş elli santimdir. Ilk pey parası 2793 liradır. Vasıfları ve şartları eskisi gibidir. Isteklilerin Çorludaki satınalma komisyonuna gelmeleri. (722) (8741)
10498

* * *

Müteahhit namı hesabına 141060 kilo tüvenan kömürü pazarlıkla alınacaktır. Tahmin edilen fiat beher kilosu iki kuruştur. Birinci pey parası 212 liradır. Pazarlık günü 13-1-935 pazar günü saat 15 dedir. Tekliflerin Ticaret Odasından tasdikli ve sicillerile beraber gün ve saatta Çorludaki Komisyonumuza gelmeleri. (8744) (721)
10501

* * *

Kapalı zarfla eksiltmesi 25 Birincikânun 934 tarihinde olan 278550 kilo arpaya istekli çıkmadığından bir ay içinde pazarlıkla alınmasına karar verilmiştir. Tahmin fiatı beher kilosu beş kuruştur. Ilk pey parası 1044 lira 55 kuruştur. Pazarlık günü 13 İkincikânun 935 pazar günü saat on altıdadır. Vasıf ve şartları eskisi gibidir. Isteklilerin belli gün ve saatte Çorludaki Komisyonumuza gelmeleri. (728)
(8789)

Emniyet işleri Umum Müdürlüğünden:

1 — Zabıta memurlarına yaptırılacak 4500 - 6000 takım resmî elbise 4550 - 6000 Kasket ve 291 - 400 takım sivil elbise ve 1300-1500 adet kaputun münakasası 18-12-934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle temdit edilmiştir.

2 — Ihale 12-1-935 cumartesi saat 14 buçukta Ankara Emniyet İşleri Umum Müdürlüğündeki komisyonda kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — Şartnameler Merkezde Emniyet Işleri Umum Müdürlüğünde ve Istanbulda Emniyet Müdürlüğünden istenileceği ilân olunur. (8753)
10548

Edirne Belediye Riyasetinden:

Belediye deposunda mevcut 30 ilâ 50 elli bin kilo hurda kurşun boru satılmak üzere 20 gün müddetle kapalı zarf usuliyle arttırmaya çıkarılmıştır. Isteklilerin 2490 sayılı kanunda gösterilen şartlar dairesinde satılık günü olan 15-1-935 günü saat 15 te Belediye Encümenine müracaat eylemeleri ilân olunur. (8762)
10550

Öksürükler çok defa tehlikeli hastalıklar gösterir
KATRAN HAKKI EKREM
Bu tehlikelerin önüne geçerek öksürükleri keser ve müzmin bronşitler ile göğüs nezlelerini kat'iyyen geçirdiği gibi nefes darlığına da çok faydası vardır. 9772

Istanbul Liseler Arttırma Eksiltme Komisyonundan:

Komisyonumuza bağlı Muallim mektepleri, Lise ve Orta mekteplerle bu mekteplerin pansiyonlarının irmik şehriye, nohut, kuru fasulya, mercimek, bezelya, Grayyer peyniri, şeker, hayvan yemleri yemek ve ekmek artıkları ile Erenköy Kız Lisesinin sebzesi, ve Kandilli Kız Lisesinin Ekmek ve patatesi, ve Çamlıca Kız orta mektebinin sebze ve patatesi, Galatasaray ve Kandilli Liselerile Kız Muallim mektebinin yoğurtları, Galatasaray ve Erenköy Liselerinin yalnız çekirdekli kayısı ve üzümü, Kandilli, Çamlıca ve Kız Mualilm mekteplerinin de kuru meyvaları :

Bunalrdan sebze, patates, ekmek, şeker, Grayyer peyniri, nohut, kuru fasulya, mercimek, bezelya 9-1-935 ve irmik, şehriye, yoğurt, kuru meyva, hayvan yemleri, yemek ve ekmek artıkları 16-1-935 çarşamba günleri saat 14,30 da kapalı zarf usulile arttırma ve Eksiltmeye konulmuştur. Arttırma ve eksiltme İstanbul Maarif İdaresi binasında Liseler Muhasebeciliği Dairesinde yapılacaktır. İstekliler şartnameleri İstanbul Erkek Lisesinde bulunan Komisyon Kâtipliğinden öğrenmeleri, arttırma ve eksitmeye gireceklerin de teminatlarını işbu saatten evvel Liseler Muhasebeciliği veznesine yatırmaaları ve teklif mektuplarını da Komisyona vermeleri ilân olunur.
(8538) 10229

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Başhabipliğinden:

Ankara Motörü Tamir edilecektir.

A — Tahmin bedeli 2125 Liradır.

B — Şartnameler Merkezimiz Levazım memurluğundan bedelsiz alınır.

C — Eksiltme 10 Ikinci Kânun tarihinde Perşembe günü saat 14 te Galatada Kara Mustafa sokağında Merkezimiz dairesinde yapılacaktır.

D — Eksiltme açık olarak yapılacaktır.

E — Muvakkat teminat mıktarı 160 Liradır.

F — Isteklilerden Benzin motörü ve gemi tamiri işlerinin ehli olduğu hakkında ticaret odasından bu davet tarihinden sonra alınmış bir vesika aranılacaktır.

G — Eksiltmeye girecek olanların Peyler sürülmeye başladığı dakikaya kadar muvakkat teminatlarını yatırmış olmaları şarttır. (8576)
10290

İSTANBUL ESNAF BANKASINDAN:

Bankamız nizamnamei dahilisinin 46 ve 47 inci maddeleri mucibince Banka vaziyeti umumiyesinin tetkikiyle karar ittihazı için hissedaran heyeti umumiyesi 11 Ağustos ve 8 Eylül 1934 tarihlerinde toplanamadığından 19 ikinci kânun 1935 cumartesi günü saat 2 de Banka binasında üçüncü fevkalâde içtimaa davet olunur. Hissedarların yukardaki tarihten bir hafta evel sahip oldukları hisse senetlerini bankaya verip vesika almaları rica olunur. (6379)

Hasan Hasta Dereceleri

Tam âyarlı ve gayet hassas olup kat'î harareti gösterir. Mütehassıs bir heyeti fenniye tarafından kontrol edilmiş olup kendine mahsus kolaylıkları vardır. Hasan markasına dikkat. Hasan deposu İstanbul ve Beyoğlu

Sarışın veya esmer
Bu zevke göre değişir.

Fakat bir RADYO mevzuubahis ise

MARKONİ

Radyolarının yüksekliği bunu gayri kabili münakaşa bir hale getirmiştir.

Satış yerleri: SAHİBİNİN SESİ Beyoğlu İstiklâl Caddesi A. Vetter ve Şürekâsı, İzmir Mahir, Zonguldak.

Hâdise yapan kitap

Avrupada Otomobil ile 9000 kilometre

Yazan: A. Şükrü ESMER

Satış yeri: Ahmet Halit *Kütüphanesi*

Fiyatı: 50 kuruş

ZAMAN

Kitap baştan sonuna kadar adeta bir bardak tatlı su içer gibi okunuyor.

CUMHURIYET

Ahmet Şükrü Esmer arkadaşımız bu yorucu fakat faydalı seyahatten hoş görüşler ve intibalar hâsıl ve bunları muvaffakiyetle tesbit etmiştir.

AKŞAM

Kitabı okurken insan bu memleketleri geziyormuş gibi bir his duyuyor.

KURUN

Avrupa'yı oturduğunuz yerden gezmek, eğlenmek ve faydalanmak için bu kitabı alıp okuyunuz.

HABER

Kitabı okuduğunuz dakikalarda kendinizi seyahat etmişsiniz zehabına kapılacaksınız. Aynı zamanda istifade edeceksiniz.

MILLIYET

Her aile kütüphanesini süsliyecek olan bu notlar, büyük, küçük, kadın, erkek herkesin elinde gerekli zarif bir kitap olmuştur.

9962

GRIPIN

Bütün ağrı, sızı ve sancıları derhal keser

Soğuk algınlıklarına, gripe, romatizmaya, baş ve diş ağrılarına, nezleye, sinir,adele ve bel ağrılarile kırıklığa karşı bilhassa müessirdir.

GRIPIN

Kelimesine dikkat!

TURHAL ŞEKER FABRİKASI

1. 2 inci Kânun. 935 Tarihinden İtibaren

SATIŞA BAŞLIYOR

FİATLAR:

Fabrikada Teslim KÜP ŞEKERİ 40
KRİSTAL „ 37 Kuruştur.

En Aşağı Sipariş 1000 Kilodur.

Adres: TURHAL Şeker Fabrikası T. A. Ş. Telgraf Adresi: Fabrika TURHAL TURHAL

10533

Bayram münasebetile
Beyoğlunda

MAYER
MAĞAZALARI

Erkek ve çocuklara mahsus

ELBİSE DAİRESİNİ

Yeniden tanzim ve zengin çeşitlerle tezyin etmiştir.

Şapkalar	Gömlekler
Trikote eşya	Pijamalar
Eldivenler	Kravatlar
İç çamaşırlar	Şallar
El çantaları	Çoraplar
Parfümöri	Seyahat
Levazımatı	Levazımatı
Vesaire...	Vesaire...

10423

9565

Güzel olmak ve güzelliğini saklamak..

İşte: her kadının hayali budur... GIBBS güzellik pudrası; tabiatın size verdiğini kıymetlendirmeğe ve onu muhafaza etmeğe müsait kılar. GIBBS pudrası, yağlı ve yağsız her ciltte sabit kalmak hassasına maliktir. Esmer, kumral, sarışın her tene tevafuk eden yegâne pudradır. Lâtif kokusu, etrafınızda sevimli bir hava yaratır.

GIBBS güzellik pudrası, Paris kadınlarının memnuniyetini muciptir. Sizi de memnun edecektir.

HER YERDE SATILIR.

GIBBS
GÜZELİK PODRASI

Nafıa Bakanlığından:

Rutubet azamî yüzde 5, kül azamî yüzde 13, kükürt azamî yüzde 1,5 nisbetinde olmak ve kalorisi 6300 kalorimetre bulunmak ve Haydarpaşada vagon üzerinde teslim edilmek şartiyle muhammen bedeli 4270 lira olan 200 ton yerli kok kömürü kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 12 - 1 - 935 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 11 de Ankarada bakanlık malzeme müdürlüğü odasında yapılacaktır. Isteklilerin 320,25 liralık muvakkat teminatlarını mal sandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya Ticaret odası vesikası ile birlikte tekliflerini 12-1-935 cumartesi günü saat 10 a kadar Malzeme müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır. Istekliler bu husustaki şartnameleri Ankarada bakanlık malzeme müdürlüğünden, Haydarpaşada tesellüm ve muayene memurluğundan parasız alabilirler. (8754) 10549

Tayyare Yılbaşı Piyangosu

1934 YILBAŞINDA ZENGIN OLANLAR:

1.— Çatalca ortak (19) köylü
2.— Izmirde ortak (10) köylü
3.— Dörtyolda Süreyya ve Ziya
4.— Samsunda fotografcı Ali ve Muzaffer
5.— Alanyada Avukat Adil
6.— Beşiktaşta bahçevan Ismail
7.— Sirkecide arabacılar cemiyeti
8.— Küçük Ayasofyada Şevket
9.— Beyoğlunda Katina, Matagalvas.
10.— Beyoğlunda Mitrani Parallı ilâh...

10493

1935 YILBAŞINDA ACABA KIMLER ZENGIN OLACAK ?.....

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETI İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925.

Trabzon yolu

TARI vapuru 30 Kânunuevvel PAZAR günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Gireson, Tirebolu, Görele, Trabzon ve Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Of, ve Sürmeneye uğrayacaktır.

Doktor
HORHORUNI
Eminönü Valde kıraathanesi yanında
Tel: 24131

9813

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü Etem Izzet BENICE
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

İstanbul Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu İlânları

Gedikli Küçük Zabit mektebinin hamam ve bulaşıkhanesinin ocaklarının kömür yakacak hale kalbı 3 Kânunusani 935 perşembe günü saat 14 de pazarlığa konmuştur. Her iki ocağın keşif bedeli 287 lira 55 kuruştur. Şartnamesi parasız Tophanede satınalma komisyonundan alınır. Ilk teminatı 21 Lira 57 kuruş olup isteklilerin Komisyona gelmeleri. (694) (8799)

EKSILTME ILÂNI

Istanbul - Sirkeci, Sirkeci Palas 3 üncü katta kâin; Nöye Bavgezelşaft Vays und Fraytag Inşaat Şirketi, Istanbul şehri Kanalizasyon işlerine lâzım olan demir aksam için kapalı zarfla eksiltme yapacaktır. Bu eksiltmeye yalnız Türkiyede tesisatı haiz fabrika sahip vemümessilleri iştirak edebilecektir. Şartnameler şirketin yukardaki adresinden 3 Türk lirası mukabilinde alınabilir. Teklifler 21 ikinci Kânun 1935 saat 12 kadar Şirkete teslim edilmiş bulunmalıdır. (6375)

Istanbul Belediye Sular Idaresinden:

Kâtane - Edirnekapı arasında çıkan bir onarma işinden ötürü 31-12-934 pazartesi günü sabah saat 9 dan 12 ye kadar Istanbul yakasına Terkos suyunun az verileceği sayın buduna bildirilir. (8805)